

NETRUKUS VISI PULSIM PRIEŠ! - CHURCHILL

BRITŲ PREMJEERAS PATARĖ PASITIKĖTI
NAUJAI PASKIRTAIS KARO VADAIS

Bevin jau turi paruošęs demobilizacijos planą, statys kariškiams laikinus namus

LONDONAS, kov. 26 d. — valdžia užtikrina karo laimėjimą. Ši savo užtikrinimą valdžia remia ne viltimis, bet tiksliais apskaičiavimais.

Premjeras patarė pasitikėti dabartine valdžia, pasitikėti naujai paskirtais patikimais karo vadais ir kreipti visas jėgas į artėjantį smugį priešui. Savo kalboje jis nedviprasmiškai pareiškė, kad britai tęs karą prieš japonus su ta pačia energija ir su tuo pačiu atsidėjimu, kaip jie vedė ir veda jį prieš nacius.

Savo ilgoje kalboje premjeras palygino praeitų metų britų karišką buklę su šiandienine. Jis prisiminė, kaip praeitais metais aštuntoji armija pradėjo mušti gen. Romelio divizijas Afrikoje. Britai tuo metu buvo tikri laimėjimu, bet jie nemanė, kad už dviejų mėnesių vokiečiai bus išmušti iš Afrikos.

Praeitais metais britai turėjo gana stiprią aviaciją ir turėjo progos suduoti vokiečiams labai skaudžių smugių. Šiais metais britų aviacija yra žymiai galingesnė. Be to, šiais metais britų salose randasi Amerikos aviacija, kuri yra daug stipresnė už galingą britų aviaciją, sako premjeras. Dabar prieš kiekvieną 1,000 lėktuvų, kuriuos sąjungininkai pasiunčia į Vokietiją, priešas gali pasiųsti tik 100 savo lėktuvų.

Britų premjeras didelę savo kalbos dalį pašventė britų vidaus politikai. Jis pareiškė, kad savo kalba nesirengia prašyti balsų, bet pradėjo aiškinti dabartinės valdžios atliktus darbus. Premjeras taip pat kalbėjo ir apie ateities planus.

Britų valdžia yra pasiryžusi praveisti labai didelę auklėjimo reformą. Britai yra įsitikinę, kad jie galės likti stipri tauta tikrai tuo atveju, jeigu josios gyventojai sugebės naudoti pačius moderniausius išradimus. Moderniškus instrumentus gali vartoti tikrai mokymąsi lankę žmonės.

Britų valdžia yra susirūpinusi namų statyba. Karo metu valdžia rūpinasi taisyti tikrai bombų apgriautus namus. Tuo- jaut po karo britai rengiasi pastatyti kelis šimtus tukstančių laikinų namų, kad iš kariuomenės paleisti kareiviai galėtų vesti ir užvesti šeimybas. Valdžia nori duoti jiems prieglaudą, kol pavyks pastatyti tinkamus gyvenimui namus.

Churchill pasakojo, kad dabartinė valdžia rūpinasi ne tikrai karo eiga, bet ir pokarinio laikotarpio, kuris gali tęstis apie keturis metus. Ernest Bevin turi paruošęs demobilizacijos planą, kuriam pritaria visi ministrai. Dabar to plano skelbti negalima, nes visų dėmesys privalo būti nukreiptas į karą.

Britų valdžia ir dabar rūpinasi kasdieninio gyvenimo problemomis, bet visas jos dėmesys kreipiamas į karo laimėjimą. Dabartinė valdžia išvedė britus iš pavojingiausios josios istorijos laikotarpio, ta pati

Cassino mieste kovos tęsiasi

SAJ. ŠTABAS, Napolis, kov. 26 d. — Cassino mieste kovos eina visu smarkumu dėl kiekvieno namo, paskelbė sąjungininkų štabas.

Zelandiečiai puolė nacius, kurie dar įsistiprinę keliuose viešbučiuose.

Visą karo medžiagą ir kareivius jie gauna požeminiais tuneliais, kurie buvo iškasti šešiolikmetės šimtmečioje. Vietomis vokiečiai turi savo apkalas 60 pėdų gilumoje.

J.V. lakunai puolė Wake salą

WASHINGTON, D. C., kov. 26 d. — Iš sausumos bazių paskelbė Amerikos lakunai smarkiai bombardavo Wake salą, paskelbė laivyno departamentas.

Priešlėktuvinės patrankos smarkiai atsišaudė, bet amerikiečiams pavyko padėti japonų gazolino atsargas.

Ponape ir Karolinų salų centrai bombarduoti, juose sukelti gaisrai. Nukentėjo ir Maršalų salose pasilikę japonai.

Indijon įsiveržė japonai sulaikyti

NEW DEHLI, Indija, kov. 26 d. — Indijos teritorijon įsiveržė japonai sulaikyti Tamu-Imphal srityje, vakar paskelbė adm. Mountbatten štabas.

Burmoje gen. Merrill vadovaujama kariuomenė atėmė iš japonų Saduzup miestelį.

Amerikos lakunai bombardavo naujai prastą geležinkelį iš Burmos į Siama. Ši geležinkelį japonai naudojo karo medžiagai ir kareiviams pervežti.

Bombarduotas Aerodromas

Lakunai aerodromas, kuris randasi New Britain saloje ir kurį atakavo Amerikos bombonešiai su fosforo bombomis. Sakyta aerodromas yra japonų kontroliuojamas, nes seniau jis priklausė anglams.

SOVIETŲ KARIUOMENĖ ATĖMĖ IŠ
VOKIEČIŲ PROSKUROVĄBritų aviacija sukėlė gaisrų kiekvienam
Berlyno kvartale, tvirtina švedai

MASKVA, Rusija, kovo 26 d. — Sovietų kariuomenė atėmė iš vokiečių Proskurovą ir pasistūmė pirmyn visame Ukrainos fronte, vakar vakare paskelbė premjeras Stalinas.

Proskurov yra svarbi geležinkelio stotis, kurios apylinkėse vokiečiai buvo įsitaisę labai stiprių apkalų.

Vakar sovietų kariuomenei taip pat pavyko okupuoti Zaleski miestelį, kuris randasi Dniestro pakrantėse.

Rusai artėja prie Černovičių

LONDONAS, kovo 20 d. — Sovietų kariuomenė artėja prie Černovičių, pro kuriuos eina pačios svarbiausios Rumunijos geležinkelio linijos.

Marš. Žukov armijos sudavė vokiečiams labai skaudžių smugių, nes naciai nenorėjo apieiti šio svarbaus strateginio centro.

Vokiečių pranešimas sako, kad rusai prasiveržė ties Taropoliu ir Proskurovu, bet nieko neužsimena apie Zaleski praradimą.

Berlyne išmetė 2,800 tonų bombų

LONDONAS, kovo 20 d. — Praeitą naktį apie 1,000 britų lėktuvų bombardavo Berlyną, paskelbė britų aviacijos ministerija.

Ši kartą vokiečiai labai atkakliai gynė savo sostinę, ne-grižo 73 britų lėktuvai. Britams pavyko išmesti 2,800 tonų bombų įvairiose miesto vietose.

Vokiečių radijas skelbia, kad

Lis. Saulė teka — 6:42; leidžiasi — 7:11.

Palestinoj užmušti 6 policininkai

JERUZALĖ, Palestina, kovo 26 d. — Praeitą savaitę įvyko susirėmimai su žydais, kurių metu užmušti šeši britų policininkai, jų tarpe vienas žydas.

Britų valdžia laisvą mirtimi tuos asmenis, kurie vartos kariškius ginklus, naudos bombas žmonių gyvybei atimti.

Pastaruoju metu zionistai kėlė protestus prieš britus ir reikalavo įsileisti daugiau žydų į Palestiną.

Lenkų premjeras atvyks Washingtonan

LONDONAS, kov. 26 d. — Tvirtinama, kad lenkų premjeras Stanislaw Mikolajczyk nori atvykti į J.A.Valstybes ir tuo reikalu davė reikalingas instrukcijas lenkų ambasadoriui Washingtone.

Premjeras turėjo atvykti sausio mėnesį, bet pasitarimai su rusais tuo metu sutrukdė jo kelionę.

Mikolajczyk nori aptarti su prezidentu Rooseveltu ir sekretorium H. L. Lendkijon ateitį liečiančius klausimus.

Arabijos juroje narlaivis nuskandino J.V. transporto laivą.

Praeitą naktį Londone buvo numušti 8 nacių lėktuvai.

Gen. Michailovičius turi 30,000 kareivių ir laukia sąjungininkų įsakymo mestis kovon.

Četnikų lyderis reikalauja daugiau amunicijos.

Romoj naciai sušaudė 300 italų

BERNAS, Šveicarija, kov. 26 d. — Iš Italijos ateinančios žinios sako, kad praeitą antradienį vokiečiai Kolise-juj kulkosvaizdžiais sušaudė 300 italų.

Sušaundytyjų tarpe yra marš. Bađoglio sunis ir buvęs italų premjeras Orlando.

Vokiečiai ėmėsi šių priemonių po to, kai italai užmušė 24 geštapo agentus. Fašistų 25 m. sukaktuvių proga italai paleido šūvis į fašistų ir nacių eisena.

C. HULL PRAŠO KONGRESĄ PAGELBĖTI
PARUOŠTI J. V. PLANĄ TAIKAI

Taikos pagrindan nori padėti kiniečių, britų, rusų ir amerikiečių susitarimą

WASHINGTON, D. C., kov. 26 d. — Sekretorius Cordell Hull kreipėsi į kongreso užsienio reikalų komitetus, prašydamas padėti užsienio departamentui paruošti J.A.Valstybių planą taikai.

Hull nori, kad Amerikos valdžios planą taikai remtų kongresas, nes tikrai tuo atveju jis įgys daugiau svaros. Senato užsienio komisijos pirmininkas Connally informavo senatorius apie Hull pageidavimą.

Užsienio departamento paruošto plano smulkmenos dar nežinomos, bet manoma, kad jis bus paremtas ant Maskvoje padarytų Sovietų Rusijos, Kinijos, Didž. Britanijos ir J.A.Valstybių nutarimų. Maskvoje didžiosios valstybės sutiko pripažinti suverenines teises visoms didelėms ir mažoms tautoms. Taikos saugojime privalo dalyvauti visos tautos.

Senatorius Ball pareiškė įsitikinimą, kad būtų sudaryta tarptautinė organizacija taikai palaikyti, kuri galėtų pavartoti jėgą prieš taikos ardytojus.

Senatorius Austin sako, kad sąjungininkai privalo susitarti dėl pokarinės Vokietijos. Jeigu Vokietijos gyventojai žinotų, kad jiems negresia joks pavojus, jie gal ir sukiltų prieš Hitlerį, mano Austin.

Dauguma senatorių yra įsitikinę, kad J.A.Valstybės jau negrįžiančios prie izoliacionizmo.

Sprogimas kasykloje užmušė 15

SHINNSTON, W. Va., kov. 26 d. — Vietos kasykloje įvykęs sprogimas užmušė 15 asmenų ir išplėdė viską pusės akro plote.

Besiveržiančios liepsnos apdegino telefonų stulpus ir suvirino 150 pėdų atstume stovėjusius automobilius.

Kasykloje buvo keleta vyrų, bet nėra jokių vilčių juos rasti gyvus.

Poniai E. Roosevelt neduoda salės

BALTIMORE, Md., kov. 26 d. — Gegužio 21 dieną ponai E. Roosevelt turėjo pasakyti kalbą vietos juodukams.

Viena sena organizacija kreipėsi į didžiausią vietos teatrą, prašydama leisti jiems išnuomoti salę prezidento žmonos kalbai.

"Lyric" salės savininkai atsakė, kad jie salės skaitai dienai negali išnuomoti. Šios salės savininkai kelias atvejais atsisakė išnuomoti ją juodukų susirinkimams.

Vėliausios Naujienos

— Vokiečiai paleido vengrų kariuomenės štabą. Vengrų kariuomenės prysakin naciai pastatė vokiečių generolą, kuris mobilizuoja visus sveikus vyrus.

— Amerikos lėktuvai vakar vėl bombardavo japonų bazes Kurilų salose.

— Vakar Amerikos lakunai bombardavo vokiečių karo centrą šiaurės Prancuzijoje. Nepakilo nė vienas vokiečių lėktuvas.

— Vakar Stalinas įsakė 300 kanuolių išsauti po 24 šovinius. Tuo pačiu metu jis paskelbė, kad sovietų kariuomenė pasiekė Prut upę 50 mylių fronte.

— Indijoj japonams lieka tikrai 15 mylių iki Manipur provincijos sostinės. Jeigu japonams pavyktų paimti bent vieną provincijos sostinę, tai jie bandytų sudaryti quislinginę Indijos valdžią.

— Marš. Petainas norėjo atskristi į Afriką, kai amerikiečiai įsiveržė, bet vokiečiai sulaukė jo lėktuvą, sako žinios iš Prancuzijos.

Chaplino gynėjui išardė planus

LOS ANGELES, Cal., kov. 26 d. — Teisėjas J. O'Connor, uždraudęs adv. Giesler kalbėti apie kitus vyriškius, su kuriais Joan Barry draugavo, visiškai išardė gynėjo planus.

Teisėjas pareiškė, kad draugavimas su kitais vyrais nieko bendro neturi su josios išvežimu į New Yorką. Teisme pareiškė, kad J. Barry į New Yorką važiuojo ne su Chaplinu, bet su savo motina.

Teisme buvo perskaitytas vienas josios laiškas, kuriame ji pasakoja apie norą ištekti už kito vyriškio.

— Mikulių kaime, šalia Vilniaus, kovotojai užmušė 34 vokiečius. Ties Lyda užmušta 14 nacių.

— Švedų valdžia sako, kad ji neturinti pakankamai laivų žydams evakuoti iš Rumunijos į Palestiną.

— Penki Amerikos juodukai nuteisti mirti už J.V. slaugės išniekinimą Australijoje. Juodukai tarnavo kariuomenėje.

— Londoną pasiekė žinios, kad Rumunijoj valdžią pagrobė Horia Sima, Diktatorius Antonescu iškviestas į Hitlerio štabą.

— Suomų valdžia ir Vatikanas nutarė pasikeisti pasiuntiniais.

— Rumunijos generalinis štabas paskelbė visuotiną mobilizaciją.

— Šveicarijoj studijuoja Vengrijos studentai nepripažįsta dabartinės quislinginės vengrų valdžios.

— Statistika sako, kad šiais metais gims žymiai mažiau vaikų, nes daugelis vyrų pašaukti kariuomenėn.

DĖDĖS PASAKORIAUS SKILTIS

Skaitykit mano skiltį, tegul jūsų mintys puola kur papuola. —V. E. AMBROSE

APIE CHICAGOS MIESTĄ

Komitetas iš septynių dešimčių

Pradžioje 1872 metų Chicagoje susiorganizavo draugija, kuri save užsivardino "Komitetas iš septynių dešimčių". Tos draugijos nariais tapo įžymieji verslininkai ir kunigai. Jos svarbiausi tikslai buvo rasti būdą kovoti kriminalą ir praveisti reikiamas reformas legaliais keliais. Neilgai trukus tas komitetas tapo užkariautas blaivininkų organizacijos, kuri visokio blogumo vyriausiu kaltininku laikė svaiginančius nesuvaržytus gėrimus. Ypatingai smarkiai darbavosi, kad tavernos būtų uždarytos sekmadieniais.

Pirmutinis viešas susirinkimas

Rugsėjo 10 d. 1872 metais laikraščiai paskelbė apie šaukiamą viešą piliečių susirinkimą, kuris galės aptarti budus, kaip geriau pagelbėti Chicago miesto policijai kovoti kriminalistais. Atsišaukime buvo pasakyta, kad "niekuomet pirmiau Chicago miesto istorijoje nebuvo tiek pavojaus asmeniui eiti gatve, kaip yra dabar. Užmuštų žmonių lavonai yra randami kas dieną upėje, kuomet kaltininkų nėra sugaunama ir tinkamai nukautu nę vieno". Masinis susirinkimas įvyko už poros dienų Prekybos namo patalpose. Publikos susirinko keletas šimtų žmonių piliečių, kurie visi gausinai pritarė pirmininko p. Henry Greenbaumo pasiūlymą, "kad visi žmogūdziai turi būti pakarti".

Pas Greenbaum buvo voikiško banko prezidentas ir labai įtakingas asmuo. Susirinkimas išrinko komitetą iš 25 vyrų su p. Greenbaum kaip pirmininku. Komiteto pareigos buvo nurodyta, jog jie turės išdirbti planą, kad kriminalistai būtų greitai sugauti, greitai nuteisti ir kad paskirta bausmė būtų įvykdyta be atidėliojimų. Už poros savaičių šis komitetas susiorganizavo ir paskelbė savo planus kovai prieš nederėdus. Su pritarimu ir pinigine pagalba žymesnių Chicago verslininkų šis komitetas iš 25 asmenų būtų galėjęs daug gero nuveikti, jeigu ir jis, taip pat kaip kad pirmesnis komitetas iš 70, nebūtų pasidavęs blaivininkų įtakai.

Uždarė tavernas sekmadieniais

Komiteto pirmininkas, liberalas ir bankininkas p. Greene-

baum, pasitraukė iš komiteto su didžiausiu nepasitenkinimu. Bėgyje poros mėnesių visas veikimas vykdė įstatymus baigėsi klausimu "uždaryti tavernas sekmadieniais". Tuo laikotarpiu Chicago miesto mayoru buvo Tribune laikraščio leidėjas p. Joseph Medill, kuris pradžioje 1873 metų pasidavė blaivininkų įtakai ir paliepė, kad tavernos būtų uždarytos sekmadieniais. Bandymas tą įsakymą vykdyti gyvenimui pasirodė aiškiausiu nepasisekimu. Tavernų tais laikais buvo apie trys tūkstančiai. Policijos jėgos mažos. Kas norėjo, tas laikė uždarytą; kas nenorėjo, — buvo ir taip gerai. Tais pat metais rudenį, kada buvo miesto valdybos rinkimai, tai visi blaivininkai tapo iššluoti iš miesto valdybos ir sekantį pavasarį, 1874 metais, miesto konsalmanai pravedė patvarkymą, kad ir vėl gėrimai galima parduoti sekmadieniais. Blaivininkai dėjo paskutines pastangas užbėgti tam už akių, — jie sudarė masinį protesto maršą į miesto rotušę, kur visi suklaupe meldėsi ir prašė Dievą, kad bartenderiai pataptų blaivininkais, bet toji priemonė jiems rezultatų nedavė. Minios tarpe buvo apie 600 dvasiškių ir maldingai nusiteikusių moteriškių.

(Bus daugiau)

Minėjo sunaus gimtadienį, o brolio vardadienį

Sekmadienį, kovo 19 d., pripuolė Juozapinė. Ta proga nemažai Juozapų ir Juozafinų minėjo savo vardines. Reikiama, linksmos, baliavojo ir vieni kitiems linkėjo laimės ir ilgo amžiaus. Ta proga ir mums, buriui draugų ir giminių, pasponus Antaną ir Marijoną Rupšius, kurie užlaiko alaus užėgą po numeriu 4358 S. Western Ave., teko nemažai pavietinti, pabaliovoti. Mat, Mrs. Marijona Rupšis turi brolių Juozapą Pauliką, kurio pripuolė vardadienis, ir sūnų Anthony, kuriam sukako 9 metai amžiaus, reikiama, gimtadienis. Anthony laiko parapijos mokyklą ir jau neapstai groja piano akordijoną, taigi eina tėvo pėdomis. Jo tėvas, Mr. Antanas Rupšis, groja saksofoną ir prieš kurį laiką yra grojęs prie Lietuva Be no ir berods yra buvęs to be no pirmininku.

Kaip pusė po vienos atvykęs, jau radau gražų būrelį susirinkusių jų draugų ir giminių. Tarp jų matėsi Mr. ir Mrs. Sačauskai, kurie užlaiko valgomų daiktų krautuvę adresu 4359 S. Maplewood Ave.; Mr. ir Mrs. Skrabutenai, Mrs. Petraitienė, Mrs. Aziunas su šeima, Mr. ir Mrs. Puleikis. Kiek vėliau atvyko Mr. Aziunas ir antras Mrs. Rupšis brolis, parvykęs iš darbo, Stanley ir Mrs. Paulikas, kuris jau daugelį metų eina valdiškas atsakingas percas pašto raštinėje, ir jų šeima, Mr. W. Lekavičius ir Z. Aziunas.

Nesėpiau gerai su nekuriomis susipažinti, kaip Mr. ir Mrs. Rupšiai pradėjo visus prašyti prie stalų. O stalai apkrauti visokiais valgiais ir gėrimais.

Mr. ir Mrs. Rupšiai yra geros širdies ir draugiški žmonės, todėl jiems sekasi biznesis ir draugų netrūksta.

— Motinos Sunus.

Dainininkas Jonas Avelis stojo į Laivyną

Chicago Lietuvos Vyrų Choras atsisveikino su vienu iš savo geriausių dainininkų, Jonu Aveliu. Dainininkas Jonas Avelis išėjo tarnybai į Dėdės Samo Laivyną. Ne tik Vyrų Choras, bet ir visa Chicago pažangioji lietuvių visuomenė pasigėdėjo p. J. Avelio. Keletą pastarųjų metų nebuvo koncerto, operos ar operetės, kuriuose Jonas nebūtų užėmęs vieno iš svarbiausių vietų.

Jonas turi nepaprastai stiprų ir gražų "baso" balsą, kas yra retenybė lietuvių tarpe. Su tokiais balsais vyrų lietuvių tarpe gal pasitaiko visi mažai. Kaip prasiškęs dainavime ir muzikoje, jis lengvai galėjo, o ir turėjo sau vietą amerikonių tarpe, bet Jonas myli lietuvių ir jų dainas.

Kuomet J. Avelis ir dar keli jaunuoliai prisidėjo prie Chicago Lietuvos Vyrų Choro, kuris susideda iš vyrų jau augusio amžiaus, tai nei vienas nematė, kad ilgai jis dainuos šiam chore. Kiti, atsilankę du tris kartus į pamokas ir neradę sau "fonų", daugiau nepasirodė, nors ir buvo ne tiek jau geri dainininkai. Kuomet buvo patarima ir jam, kad jis ir greit pabėgs, kaip ir kiti jo draugai, tai jis pasakė:

"Šis choras priklauso visiems lietuviams. Jūs senesni poval iš jo pasitraukite, o mes jaunesnieji užimsime jūsų vietas ir jis turi gyvuoti Chicago lietuvių tarpe."

Išgirde šiuos p. Avelio žodžius, ne vienas pamanė: pasaulis visvien yra įdomus.

Štai atvažiuo iš Lietuvos vyrukai paima kur dainavimo keletą pamokų ir jau skaito save perdideliais dainininkais dainuoti chore. Jie nori būti solistai. Bet atsiskyrę nuo visuomenės, jie pasilieka savo kambarių ar "salių" solistais. Gi čia gimę jaunuoliai ir daug geresni už tuos atvažiuosius nuosirdžiai dalyvauja ir veikia lietuvių meno mėgėjų tarpe.

Jonas Avelis yra vedęs buvusią Pirmyn Choro dainininkę.

— J. A-la.

Gėlių Paroda Garfield Ir Lincoln Parkuose

Vėlykų laikotarpio proga Chicago parkuose — Garfield Parko Conservatory ir Lincoln Park Conservatory — bus gėlių parodos.

Jos tęsis nuo balandžio 1 iki balandžio 16 dienos. Atidaros bus kasdien, taigi šventadieniais, nuo 8 valandos ryto iki 10 valandos vakaro.

Publika kviečiama lankyti. Įžangos mokėti nereikės.

Skalbiklų Darbininkai Gavo Algų Pakėlimą

Karo Darbo Taryba Chicago srity paskelbė šeštadienį, kovo 25-tą, kad 16,000 skalbiklų darbininkų Chicago ir apylinkėse gaus algų pakėlimą po 5 centus valandai. Šie darbininkai, ypatinai gi darbininkės, iki šiol gavo palyginti mažas algas. Daugeliu atvejų jie gavo mažiau, negu 50 centų valandai.

Sekmadienį įėjo galion nauji J.V. pašto patvarkymai. Lokalinio pirmos klasės pašto vieniuncijai reikia mokėti 3 centus vietoj 2, kuriuos mokėjo iki šiol. Bet siunčiant laiškus už miesto ribų 3 centai pasilieka galioj. Oro paštui reikia mokėti 8 centus vietoj 6. Money orderiai irgi brangesni. Apraudo pašto siuntimas pabrango, taigi pabrango apdrauda.

Kenoshietį Juozą Bartašių ap- lankius

Juozo vardo dienos proga ir man netikėtai teko vykti į Kenosha, Wis., aplankyti savo seną pažįstamą, naujienietį Juozą Bartašių ir pasveikinti jį su jo vardo diena. Jis ten užlaiko gerinų įstaigą ir gana tvirtai įsitaisęs šiame biznyje.

Juozas Bartašius su šeima ilgus metus gyveno Chicagoje, turėjo savo namą 4601 S. Fairfield Ave., Brighton Parke. Kaimynų visų buvo žinomas kaip darbušys ir draugiški žmonės. Bet Chicago jie turėjo palikti kada įsigijo biznį Kenoshoje, nes reikaldas buvo ir keltis ten gyventi, kur didesnį kasnį duonos uždirbi.

Šiandien Juozas Bartašius džiaugiasi savo biznio įstaiga, gali pasidaryti gyvenimą, o draugų ir ten prigyveno daugybę. Tai parodė, kai jie atsilankė į jo biznio įstaigą praėjusį šeštadienį, kovo 18 d., pasveikinti Juozą Bartašių su jo vardo diena ir palinkėti jam ilgiausių metų. Ir man, chigiečiui, su šeima buvo tikras malonumas kartu su vaishgais kenoshiečiais J. Bartašiaus erdvioje įstaigoje praleisti keletą valandų.

Šiaip Kenoshos miestas man tiktų gyventi. Ne toks didelis susigrudimas, kaip Chicagoje, ir miestas yra švarus ant Michigan ežero kranto. Man atrodė, kad ten oras šaltesnis, negu Chicagoje. Darbų, kaip šiuo

tarpu tai daugybė. Dirba ne tik visi vyrai, o didžiama ir moterų, ir užmokestį gauna aukštą. Gi pragyvenimas yra truputį pigesnis, negu Chicagoje.

Traukinių judėjimas tarp Chicago ir Kenoshos yra labai parankus. Galima gauti traikinį beveik kas valandą, bet susigrudimas nepaprastai didelis. Civiliniai žmonės, o daugiau kareivių, važiuoja ir šen ir ten, tad nereikia nusiminti, jei jėgės į traikinį sėdynės negauni. Bile tik gauni kur kretelį vietą prisiglausti, tai ir tu važiuoji kartu su kitais.

— P. B.

Britų gen. Montgomery pasakė kalbą britams, pabrėždamas, jog netrukus bus pradėtos pačios smarkiausios kovos, kurios gali užsistėti iki 1945 metų.

Naujienietės Veikės O. Dovginienės Laiškas

Keli žodžiai iš Floridos pargangės: Pasitinkau sunų. Mat išvažiuoja artimoj ateity, tat norėjau pamatyti.

Cia puikus oras. Šiandien važiuosime pažiūrėti orlaivių, kuriais sunus skraido. —Ona Dovgin ir duktė Genė.

Iš šių kelių žodžių pasirodo, kad ponios Dovginienės suns R. Vistartas, kuris jau antrus metus tarnauja J. V. aviacijoje, artimoj ateity tur but išvyks už vandenyno kovai su priešais. Taigi šia proga ponios Dovginienės su dukteria Gene ir nuvyko į Floridą dar kartą pasidalinti keliais žodžiais su vienatiniu sunum. —R. Š.

SUSIRINKIMAI

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DR. JOS SUSIRINKIMAS atsisub 27 diena kovo, 8 val. vakaro, 2417 W. 43rd St., Hollywood Inn svetainėje. —Wm. Esmond, rašt.

RADIO Expertas

Mes sutaisom visus ir visų išdirbysiu RADIOS kogeriausiai ir nebrangiai. Dėl informacijų šaukite telefonu

LAFAYETTE 6195

Michael F. Shills

Radio technikas ir inžinierius
3856 ARCHER AVENUE

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis

KVIETININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA

Gėles Mylimiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.

GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

EXTRA! EXTRA!
Perrmainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom formišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taigpi pristatome anglis i visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukite Tel. VICTORY 0066

Chicago Draugijų, Klubų Valdybos 1944 Metams

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKŲ KLUBŲ VALDYBA 1944 METAMS: Juozapas Rutas — pirmininkas, 4150 So. Rockwell St.; Petras Kilius — pagalbininkas, 3347 So. Litanica Ave.; Stanislaus Kunevicius — nut. rašt., 3220 So. Union Ave.; Feliksas Kasperas — fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Juozapas Balčiunas — kasierius, 3200 So. Lowe Ave.; Povilas Petraitis — kontrolės rašt., 812 W. 33rd St.; Albinas Matejunas — apiektunas, 3465 So. Litanica Ave.; Kazimieras Valaitis — apiektunas ligonių, 3314 S. Union Ave. Laiko susirinkimus kas mėnesį pirmą penktadienį, 7:30 v. vak. Chig. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Priimami nariai nuo 18 iki 40 m. amžiaus.

ZEMAIČIŲ KULTūros KLUBO VALDYBA 1944 METAMS: Pirmininkas — Steponas Narkis, 4353 S. Talmar Ave.; tel. Virginia 1279; Pirm. pagalb. — Alfonsas Masilius, 3252 So. Halsted St.; tel. Victory 7319; Nutarimu rašt. — K. Kazlauskas, 4528 S. Spaulding Ave.; Fin. rašt. — Leonas Geniotis, 4905 S. Kominsky Ave.; Iždininkas — Paul Petraitis, 812 W. 33rd St.; Kasos globėja Barbara Gurskienė, 3250 S. Halsted St.; Marsalka — Anna Gerušis, 3139 W. 39th St. Susirinkimai laikomi kas trečią trečiadienį, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., kaip 7:30 val. vakaro.

SAJUNGOS LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ BRIDGETO VALDYBA 1944 METAMS: Juozapas Balčiunas — pirmininkas, 3200 S. Lowe Ave.; Kazimieras Visockas — pagalbininkas, 2931 S. Emerald Ave.; Stanislaus Kunevicius — nut. rašt., 3220 So. Union Ave.; Tamas Jenulis — fin. rašt., 3430 So. Morgan St.; Petras Balsis — kasierius, 5652 So. Throop St.; Petras Juozapaitis — kontrolės rašt., 3210 South Lowe Ave.; Francisius Dikeis — marsalka, 3341 So. Litanica Ave.; K. P. Gugis — Advokatas, 3323 S. Halsted St. Laiko susirinkimus kas mėnesį antro utarniko 7:30 v. vak. vakare, Chig. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Priimami visi namų savininkai be skirtumo amžiaus.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas GROvehill 0142
1410 SOUTH 50th AVENUE
Telefonas CICero 2109
CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332—34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Klauskite mūsų radio programą pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8—15 stoties WGES (1390 kilo.) Su POVILU ŠALTIMIERU

Laidotuvių Direktorai
NARIAI
Chicago, Lietuvių Direktorijų Asociacijos
Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908
J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3572
P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419
I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781
MAŽEIKAI
3319 LITUANICA AVENUE
EVANAUSKAS
Phones YARDS 1138—1139
LACHAWICZ IR SUNUS
PHONES: CANAL 2515 COMM. 5765 PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto
Sobotomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taigpi 7:00 val. vakare.
Išgirsite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

S.L.A. REIKALAI

SLA. 63-ČIOS KUOPOS VEIKLA

Kovo mėnesį S.L.A. 63-čia kuopa turėjo veiklą, entuziastišką ir šių metų skaitlingiausią susirinkimą. Didžiausia svarba dėta busimam "Bunco Party", kuri įvyks sekmadienį, balandžio 16 d. 1944 m. Amigo Pythian Temple, 9231 S. Cottage Grove Ave., 2 val. po pietų.

Kadangi pelnas bus skiriamas Raudonajam Kryžiui ir Lietuvos reikalams, ir dalis kuopos naudai, tai komisija ir nariai deda pastangas, kad parengimas būtų sėkmingas.

Komisijos narės M. Bertulienė, N. Jasienė ir L. Narmonaitė išdavė raportus, aiškindamos, kad svetainė galutinai patinta, bilietai ir knygtės parduoti.

TAISOME Skalbiamas Mašinas, Refrigeratorius, Dulkių Valytuvus ir Motorus

DARBAS GARANTUOTAS
1649 West 47th St.
Tel. YARDS 1866.

J. P. VARKALA

VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS

4148 Archer Ave.
Tel. Virginia 2114

Perkė Savą Raštinę i BRIGHTON PARK
Su Income takais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antraštu.

BUDRIKO RADIO VALANDOS:

W. H. F. C. 1420 K. Ketverge, 7 valanda vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėlio, 9:30 val. vakaro.

DIDELĖ LIETUVIO KRAUTUVĖ

RAKANDU, PARLO SETU, MIEGAMO KAMBARIO SETU, DINETTE, PEČIŲ, LOVŲ, SPRINGSŲ, MATRASŲ, KARPETŲ, KLEJANKIŲ, MINKŠTŲ KEDŽIŲ, VAIKAMS VEŽIMELIŲ, LOVELIŲ.

Jewelry, Deimantų ir Rekorų Krautuvė sykiu, po vienu stogu su Rakandų Krautuve.

Dabar Sutaupysite **25%** per šį Pavasarinį 31 METŲ IŠPARDAVIMĄ

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted St.
Tel. CALUMET 7237.

Krautuvė atidara Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 4 v. popiet. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9:30 val. vakaro.

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ? D-RO Blasczynskio Gyduolės gaunamos vaistinėse, pagalbos Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapnio ir užkrėtimo odos, išsukandčios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perstėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. Tel. BRUNS. 7209

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

WEST VIRGINIA SIJOTOS \$9.80

STOKER COAL, Aukštos rūšies, du sykiu plautos, Chemiškai prirengtos BLACK BAND LUMP \$11.25

PETROLEUM COKE \$12.50
Extra Course

Slavai ir dovanos jau priimamos.

Kai dėl parengimo dienos, tai reikėjo du kartu ją mainyti — viena, atkelti nuo kovo 26-tos, kada Lietuvių Šeiminių (Sophie Barcus) vakaruškos įvyks, o antra, nuo bal. 30-tos, Roselando Lietuvių Demokratų parengimo dienos. Norėdama kooperuoti su viršminėtom draugijomis, S.L.A. 63-čios kuopos komisija džiaugėsi, kad galėjo atkelti mūsų "Bunco Party" į bal. 16-tą.

Į susirinkimą narės M. Bertulienė, N. Jasienė ir L. Narmonaitė atnešė dovanų dėl "Bunco Party". Dovanas galima palikti pas narę Bertulienę bile kada arba atnešti tiesiai į parengimo vietą bal. 16-tą. Turime jau keletą įdomių dovanų kaip "door" ir "table prizes", taipgi laimėjimui. Turėsime ir užkandžių, gėrimų ir gal muzikos.

Klausimas kilo kas link sekančio susirinkimo, kuris turėtų įvykti penktadienį prieš Velykas. Pasirodė, kad nedaug narių galėtų dalyvauti tą dieną, nes tas penktadienis yra šventadienis — "Good Friday". Kai kurie nariai tą dieną ir vakarą turės atlikti savo religines pareigas. Kiti, nors neisime į bažnyčią, irgi busime užimti prisirengiant Velykų šventėms. Ypač mes moterys turėsime dažyti kiaušinius, kepti šinką ir pyragaičius ir krienus tarkuoti. Dėl to nariai nutarė atkelti sekančio susirinkimą nuo bal. 7-tos savaitės vėliau, į bal. 14-tą.

Nariai, kurie neturi dar bilietai dėl "Bunco Party", gali juos gauti pas nut. rašt. P. Kučinską, 45 E. 98th St., telephone Pullman 8099, o dovanų knygytes pas poniją M. Bertulienę, 627 E. 89th St., Radcliffe 8689.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

— L. Narmonaitė, 63-čios kuopos korespondentė.

Sis paveikslas buvo nuimtas 1933 m., kada Vengrijos regentas adm. Horthy (po kairėi) aplankė Hitlerį. Tada jie buvo geri draugai.

Skaitytojų Balsai

NEDRĄSINKIME KALBOS DARKYTOJŲ

Kovo 4-tos "Naujienose" Plungės Samogitas bando neigti grynios lietuvių kalbos męgėjus; jo manymu, lietuvių, neturėdami savų žodžių, turi stvertis angliškų. Anot jo: "Su daiktavardžiais, gal but, daugiausia 'lėdos' mes turėtume. Kaip lietuviškai reikia vadinti 'tile'. Čerpė, sakysite, kaipgi. Bet čerpėmis žmonės stogus dengia, o čia reikala yra su virtuve arba prausyne."

Angliškai žodis *tile*, kaip *air, court, fair* ir daug kitų, turi keleriopą prasmę, ir gana įvairią reikšmę; tas pat žodis reiškia daiktavardį ir veiksmą; kaip daiktavardis *tile* reiškia plokštą plytelę stogam, aslai ar sienom dengti; 2, trumpas molinis vamzdelis naudojamas srutom nubėgti; 3, aukštą šilkinę skrybėlę, kaip veiksmažodis *tile* reiškia stogą dengt, sienas muryti arba aslą grįst plytelėmis (with tiles) 2, sausinti; nuleist vandens; 3, pastatyti durininką (neįleist sueigon nereikiamų); 4, prispirti išlaikyti paslaptį. Kadangi angliškai žodis *tile* turi įvairią reikšmę, tai lietuviškai tinkamiausia *čerpė*.

Plungės Samogitas paduoda ir daugiau žodžių, kokių mes lietuviai neva neturime.

Teisybė, kad mes lietuvių kalbos netik pilno, o ir artipilno žodyno dar neturime. Lietuvos valdžia būtiniausia lietuvių darbą — mūsų kalbą nesirūpino, todėl nelengva sužinoti, kokius žodžius mes turime arba — ko neturime. Tačiau P. Samogito paduotiem neva sunkiem angliškiam žodžiam nesunku rasti lietuviški vardai (terms), tik reik trupučių pagalvoti. Tik ir turint pilnutėlį žodyną toli nevisi juo naudosis.

Kada asmuo gerbia lietuvių kalbą, kai kitose srityse taip ir lietuvių kalboj bus apdairus ir laikysis tvarkos, toks apsisie be angliškų žodžių maišymo, daugiau ir nedirstelės į žodyną.

P. Samogitas paduoda tokius angliškus žodžius, kuriuos nelengva lietuviškai suapstinti, bet kaip su žodžiais, kurių neužmiršome, o jų ne tik čiagimiai, o ir atėjūnai lietuviškai nebivartoją; *beibė, beiskas, bindzas, kenas, milkas, byras, vyskė, auza, štoras, šapa, saidokas, srytlas, viselis, vektėšinas, overlimas, doge, horse, raidas, fišyt, swingyt, laikinti, pleininti, svimyt, ir t. panašiai?*

Tokią kasdienę kalbą vartoją apsilėidėliai ir nepaisą prietikiimo nė dermės; bruka bile žodžius lietuvių kalbon, tame, kalti ne čia gimę, o atėjūnai, kurie nieku būdu nepamiršo lietuviškai kalbėti (nes kitaip neišmoko). Kaip atrodytų, jei

autumės vieną koją juoda, o kitą ruda kurpė? Žinoma, dėvis bile kokios spalvos kurpės nesijaus basas, bet tokią nederme bile kas pastebėjęs pamanyt — girtas ar kvailas. Tas pat kalboj. Tvarkus asmuo iš kelių posakių, išsireikimų, supras, kad kalbą maišas svetimos kalbos žodžius nėra ne tik įdarbus, o ir netvarkus žmogus.

P. Samogitas tos mūsų kalboj maišalies lyg nemato, o tokiu nematymu, kalbos dar kėjus padrasina, vadinasi, taip reik.

Tame daug galėtų gelbėti laikraščiai; rašytojai ir šviesuoliai. Nesmagu patemyti, kad Amerikos lietuviški laikraščiai, užsikrėtę kalbos darymo liga nuo Lietuvos laikraščių; Lietuvos laikraščiuose vienas trečdalis svetimžodžių įbruktą lietuvių kalbon: *biblioteka, buchalterija, centras, frontas, liuksas, lyderis, pliažas, vila, invalidas, a t a k a; evakuoti, okupuoti, likviduoti* ir tp. ir tp.

Veik visi tarptautiniai žodžiai žalingai veikia lietuviškuosius žodžius; jie nepelčia ir neturtina lietuvių kalbos, o kaip tik priešingai, — svetimžodžiai stuogia prasmingus lietuviškus žodžius, varo iš mūsų kalbos užmarštin ir tokiu būdu tik sūšina kitados gražią lietuvių kalbą. Svetimžodžiai tiek reikalingi lietuvių kalbai, kiek kitos spalvos lopai sveikai sėmėgai! Kasdieninei var-tonei lietuvių kalba turi daugiau savų žodžių, negu kitos mum kiek artimos kalbos, užtat gerbiančiam tą kalbą netenka skystis stoka savų žodžių, nėra reikalo stvertis svetimų; mokslo srityse, sakoma, turime variot tarptautiškus.

Anglų kalba tai durstyta, lopyta kitų kalbų žodžiais, gimerasi kaip žodingiausia Europos kalba, o betgi daug žodžių turi keleriopą ir skirtingą prasmę, o apščiai žodžių visai neturi, ką mes lietuvių turime, įvardus, kokių angliai neturi, nusako dviem ar net keliais žodžiais, ir nejučia jokie keblumo; pav., veiksmazodį *jokime angliškai let us take a ride on horse back*. Tai ko lietuviams griebtis angliško žodžio, kada savo greit nenutveriam; argi negalima dviem ar keliais žodžiais nusakyti laikantis grynai lietuviški sakinių? Žinau Rytuose vieną — pasekmingą statybos rangovą, kuriam kasdien reikia kaip kad apsilėidėliai sako *lumber* ir *plumbing*, o betgi per 22 metus tame amate jo niekas negirdėjo, kad lietuvių kalbon ne tik kitus, o tuos kaip aukščiau pasakiau — jo amate būtiniausius, kad angliškai vartotų! Nemanykite,

kad jis angliškai nemoka, — moka taip puikiai, kaip lietuviškai! Tik kalbų nemokėliai darto kalbas, įpindami svetimos kalbos žodžius kalbamoni kalbon.

Labai geistina, kad laikraščiai, kurių prievolė laikytis *taisyklės*, o ne lenktis pavėjui, bent kiek apsičiūniti nuo svetimų žodžių; peiktų ir neigtų kalbos darkėjus, ypač rašytojų laikytis grynios lietuvių kalbos! Kada laikraščiai ims laikytis žmonių kalbai susidarys tokia maišatė, kad nebežinosime, kaip pavadinti lietuvių kalbą, — ji bus ne lietuviška, nei angliška. Man kur kas geriau mėgiasi, kad ir "kaltiniai" bet tik savi žodžiai, negu svetimi, nors ir "aukštai" tarptautiški. Lietuviai nemoka angliškai, nors ir kasdien skaito lietuviškus laikraščius, vistiek nesupranta svetimų žodžių, net ir tokių kaip *centras*.

Dar sykį pakartojau — nedrąsinkime kalbos darkėjų bandymais parodyti, kad mes tokio ar tokio žodžio lietuviškai

neturime, tai jau ir reik stvertis; sekime "mandrius amerikonus." Jie neturi žodžio *forehead*, tai vadina dvilypiu žodžiu *forehead*, neturi *kugelis* tai patys lietuvių jiem susimylėjo suprasiminti *polato ash*.

—Arimantas.

Busų-automobilių Nelaimėje 1 Užmuštas, 12 Sužeista

Prie Railroad ir McDonough gatvių, Jo'iete, šeštadienį susidaužė du busai ir du automobiliai. Vienas vyras, 18 metų William Schwanke, automobilio vairuotojas, buvo taip sunkiai sužeistas, kad mirė St. Joseph ligoninėje. Dvylika žmonių nelaimėje buvo sužeista.

Lavon Wolf, vieno buso šoferis, areštuotas. Jis yra kaltinamas neatsargiu važinavimu.

—Nankino premjeras labai sunkiai serga nuo senos žaidos.

PIRKITE KARO BONUS!... Three Feathers Distilling Company, N. Y. Blended Whiskey, 86 proof, 60% grain produktai neutral spirits

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnę nuosimint — be komišino.
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

Blood Plasma for Wounded
CHICAGO CHAPTER - AMERICAN RED CROSS

5,000,000 pints — 1944 NATIONAL QUOTA
312,000 pints — 1944 CHICAGO AREA QUOTA
79¢ COST TO CHICAGO CHAPTER TO HANDLE ONE BLOOD DONATION OF A PINT

A VITAL WARTIME RED CROSS SERVICE

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Sereidomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien — 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namu telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30 šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. Nedėlio pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namu tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Sereidomis pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namu tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue.
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. LAFAYETTE 0094
Jei nu Neatsiliepia —
Sauk KEDZIE 2868.
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirta, 6—9 v.
Penktad. nuo 8:30 iki 9:30 vakaro, šeštad. 6 v. vak. iki 9:30 vak. Trečiad. ir Sekmad. pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DENTISTAS
Naujoji Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN
IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Moran St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110.
Rezidencijos telefonas: Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepia —
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuc 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak. Sekmad. nuo 10 val. iki 12 diena.

Skelbimai Naujienose
daug nauda dēto,
kad pačios Naujienos
naudingos.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, 8, Ill.
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj.	
Metams	\$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsienio:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Kodėl Amerika kariauja?

Šiomis dienomis Fort Belvoir (Va.) stovykloje generolas Brehon B. Somervell pasakė nepaprastai būdingą kalbą, su kuria pravartu kiekvienam susipažinti. Savo kalboje gen. Somervell, kuris yra vienas įtakingiausių Amerikos militarinių vadų, išdėstė šio karo tikslus ir principus ryšium su Amerika. Jis palietė tuos klausimus, kurie yra susiję su kiekvieno žmogaus gyvenimu ir kurie yra kiekvienam žmogui nepaprastai svarbūs.

Kodėl Amerika kariauja?

Tai klausimas, ir kurį toli gražu nevienodai atsakoma. Vadinamieji izoliacininkai tvirtino, ir kai kurie jų dar tebetvirtina, "jog Amerika privalėjo laikytis griežto neutraliteto ir nesikišti į šį karą. Girdi, ne Amerikos biznis kištis į Europos reikalus.

Tačiau faktas yra tas, kad dabartiniais laikais jokia valstybė negali užsidaryti ir laikytis nuošaliai nuo likusio pasaulio. Tukstančiais sąjū jį yra surišta su savo artimais ir tolimais kaimynais. Ir paprastai įvykiai ir sukrėtimai vienoje valstybėje paliečia ne tik artimus kaimynus, bet ir tolimas valstybes.

Šiandien kiekvienam aišku, ko siekėsi Hitleris. Jis siekėsi laipsniškai užkariauti ir pavergti visą Europą, o paskui — ir visą pasaulį.

Ir jei naciams būtų pasisekę Europą užkariauti, tai kas tada būtų atsitikę su Amerika?

Atsilaikyti prieš sunačintą Europą ir Afriką (nėra mažiausios abejonės, kad Afrika irgi būtų buvusi nacių užkariauta) Amerika nebūtų pajėgusi. Laipsniškai ji būtų patekusi nacių įtakon, o Amerikos žmonės būtų praradę laisvę.

Amerikos žmonės dabar vyriausiai ir kariauja dėl to, kad iš jų nebūtų paveržta laisvė.

Amerikos žmonės, kaip savo kalboje pareiškė gen. Somervell, kariauja už laisvę, tą didžiausią žmonių prabangą. Jie kariauja už paprastus dalykus, kurie vis dėlto yra labai svarbūs. Jie kariauja už teisę užrakinti savo namų duris, budami įsitikinę, kad savivaliaujantis valdininkas neišplėš spynos ir neišvers į vidų. Jie kariauja už mažo ir didelio laikraščio redaktoriaus teisę sakyti klaidingą dalyką, jeigu jis yra įsitikinęs, kad tai, ką jis sako, yra teisybė. Jie kariauja už teisę mingnoti, organizuotis; už teisę pasirinkti tokius kandidatus, kurie jiems patinka; už teisę kritikuoti tuos kandidatus, jei vėliau, kai jie išrenkami, jais nusivylim. Jie kariauja už teisę skaityti tokius knygas ir tokius laikraščius, kurie jiems patinka; už teisę dirbti, kur patinka, ir dirbti tokį darbą, koks patinka.

Suminėjo gen. Somervell savo kalboje ir daugiau tų "paprastų dalykų", kuriais naudojasi tikrai laisvos ir tikrai demokratinės valstybės piliečiai. Ir už tuos paprastus dalykus Amerikos žmonės dabar veda žūtutinę kovą.

Išsiskirti nuo tos kovos Amerika negalėjo. Jei ji būtų badžiusi išsiskirti, tai su ja būtų atsitikę tas pat, kas atsitiko su Francija, kurios žmonės turta ir prabangą brangino labiau, negu laisvę, ir todėl neteko laisvės. Bet ironija viso to buvo ta, kad, laisvės netekdami, jie prarado ir savo turta.

Amerika ir Pabaltijo valstybės

Laikraščiai praneša, kad 24 Kongreso nariai aplanė valstybės sekretorių Hull ir su juo kalbėjosi pustrečios valandos. To vizito tikslas buvęs — patirti daugiau apie tai, kas yra verdama slaptosios diplomatijos virtuvėje.

Dalykas tokis, kad tiek Anglijoje, tiek Amerikoje pradeda reikštis nepasitenkinimas dėl vadinamosios "slaptosios diplomatijos". Reikalaujama, kad žmonės būtų daugiau informuojami apie sutartis, kurios yra daromos su kitomis valstybėmis. Reikalaujama taip pat aiškesnio nusistatymo kai kuriais klausimais.

Taigi, sakyti 24 Kongreso nariai irgi norėjo patirti daugiau apie tai, kokias slaptas sutartis Amerika yra padariusi su kitomis valstybėmis ir kokie pakeitimai įvyko Amerikos nusistatyme vienu ar kitu klausimu.

Sekretoriaus Hull pasikalbėjime su Kongreso nariais buvęs palieistas ir Pabaltijo valstybių klausimas. Amerikos nusistatymas Pabaltijo valstybių klausimu,

mu, kaip pareiškęs Hull, nepasikeitęs. Valstybės departamento deklaracija, kuri liko paskelbta 1939 m. ir kurioje pareikšta, kad Jungtinės Valstijos nepripažįsta agresijos, tebegaliojanti ir dabar.

Kitais žodžiais sakant, Amerika ir dabar tebesilaiko to nusistatymo, kad 1939 m. Raudonoji armija, okupuodama Estiją, Lietuvą ir Latviją, papildė agresiją ir kad Jungtinės Valstijos tos agresijos nepripažįsta.

APŽVALGA

SUŽINIAI ĮVYKDYTAS BADAS

Walter Duranty yra pasižymėjęs tuo, kad jis visada ir visuomet stengiasi surasti pateisinimą kiekvienam Stalino diktatūros veiksmui.

Nežiurnt, kokį biaurį ir nežmoniską darbą ta diktatura atlikty, Duranty visada stengiasi surasti pateisinimą.

Kai buvo likviduojami, kaip "pasiutę šunys" pirmieji bolševizmo apštalai, Duranty pasirūpino juos apjuodinti ir išdėvėkais išvadinti, nes taip teigė čekos komisaras Jagoda, kuris buvo už "didelių nuopelnus" Lenino ordenu apdovanotas. Kai vėliau pasirodė, jog ir pats Jagoda buvo didžiausias išdavikas ir žmonių kankintojas, tai Duranty ir jam nepasigailėjo juodų dažų.

Kaip žinia, Walter Duranty praleido kelis metus Rusijoje kaip Amerikos laikraščių korespondentas. Grįžęs į Ameriką, jis pasidarė didžiausias bolševikų diktatūros baltintojas. Parašė daug straipsnių ir viena-kita knygą. Vėliausiai jo parašyta knyga, kuri išėjo iš sapudos tik šiomis dienomis, yra pavadinta "USSR".

Bendrai imant, savo knyga-ję Duranty nieko naujo nepasako; jis kartuoja tai, ką seniau daug kartų rašė savo straipsniuose. Tačiau knygoje vis dėlto yra vienas labai budingas ir labai įdomus skyrius apie 1932-3 metais įvykusį Ukrainoje ir šiauriniame Kaukaze ir dėl kurio mirė tarp 4 ir 6 milijonų žmonių.

Ir Duranty pripažįsta, kad dėl to bado mirė apie tiek žmonių. Tačiau įdomiausias dalykas yra tas, jog jis tą badą vadina "man-made". Kitais žodžiais sakant, jis pripažįsta, kad tas badas buvo sužinias įvykdytas!

Kodėl "Europos aruode" — Ukrainoje ir šiauriniame Kaukaze — įvyko vienas baisiausių badų, kokis tik yra žinomas žmonijos istorijoje?

Dalykas toks, kad iš tų sričių gyventojų buvo faktiškai atimtas visas maistas. Bolševikai, truks-laikys, tais laikais pasiryžo suvaryti gyventojus į kolchozus. Gyventojai tam priešinosi. Taka buvo nustatyta kvota, kuri grūdais ir kitais maisto produktais turėjo būti surinkta iš gyventojų. Pasirodė, kad ta kvota tiek didelė, jog gyventojams, ją išpildžius, beveik nieko nebeliko.

Kadangi gyventojai tokiame plėšimui priešinosi, tai į Ukrainą ir Kaukazą buvo siūti "baudžiamieji būriai".

Kai atėjo 1932 m. pavasaris, tai Ukrainos ir šiaurinio Kaukazo gyventojai beveik jokių sėklų neturėjo laukams užsėti. Padarinėje ir įvyko tas vienas baisiausių istorijoje badų.

Kaip matote, tas badas tikrai buvo "man-made" arba sužinias pagimdytas. Tačiau Duranty suranda ir jam pateisinimą. Tie, kurie tvirtina, jog maisto atėmimas iš Ukrainos ir šiaurinio Kaukazo gyventojų buvo padarytas tuo tikslu, kad būtų galima tuos gyventojus priversti stoti į kolchozus, girdi, užmiršta viena labai svarbi dalyką, būtent, Japonijos pasirodymą pulti Rusiją. Pasak Duranty, Japonija darėsi žygius pradėti karo veiksmus, Kai

Stalinas tatau patyręs, tai skubiai pradėjęs ruošti karui.

Tokiam pasiruošimui didžiausia kliūtis buvusi neturėjimas maisto išteklų armijos reikams. Štai kodėl, girdi, Stalinas ir įsakęs pravesti maisto rekviziciją sakytose srityse. Ir tati, "esą, sulaukę japonus nuo karo, nes, patyrę apie rusų pasirodymą, jie nebedrįsė karo žygių pradėti.

Tai tokį pateisinimą Duranty suranda badui, kuris nuvarė į kapus tarp keturių ir šešių milijonų žmonių.

Jei tai yra pateisinimas, tai tada galima viską pateisinti.

Bet kodėl vis dėlto reikėjo bado mirčiai pasmerkti, kaip tik tų sričių gyventojus, kurie labiausiai priešinosi kolchozams? Kodėl maistas nebuvo proporcingai atimamas iš visų gyventojų? Kodėl vien tik iš ukrainiečių ir kaukazių buvo atimta tiek maisto, kad jie turėjo badauti ir milijonais mirti?

Į tuos klausimus Duranty nė nebando atsakyti. Jam tik rūpi kokių nors būdu pateisinti "man-made" badą. Ir jis tai daro, nesiskaitydamas nei su dorovės, nei sveiko protavimo dėsniais.

Tik įsivaizduokite sau, kad krašto saugumo sumetimais panašūs dalykas būtų padarytas Amerikoje. Tarsime, ginkluotų jėgų maisto ištekliais sudaryti būtų apipilšti vakarinių valstijų gyventojai ir to pasėkoje mirtų keli milijonai žmonių!

Pirmiausia toks dalykas Amerikoje yra tiesiog neįmanomas. Neįmanoma taip pat, kad sveikai protaujantis žmogus tokį dalyką galėtų pateisinti, jeigu jis ir įvyktų.

DVEJOPAS MASTAS

Kai kurie laikraščių komentatoriai apgailestauja tą faktą, kad, Amerikos kareiviai neturi aiškaus supratimo, kodėl šis karas yra vedamas. Jie sako, kad kareivių galvojimas yra sudrumstas, neaiškus.

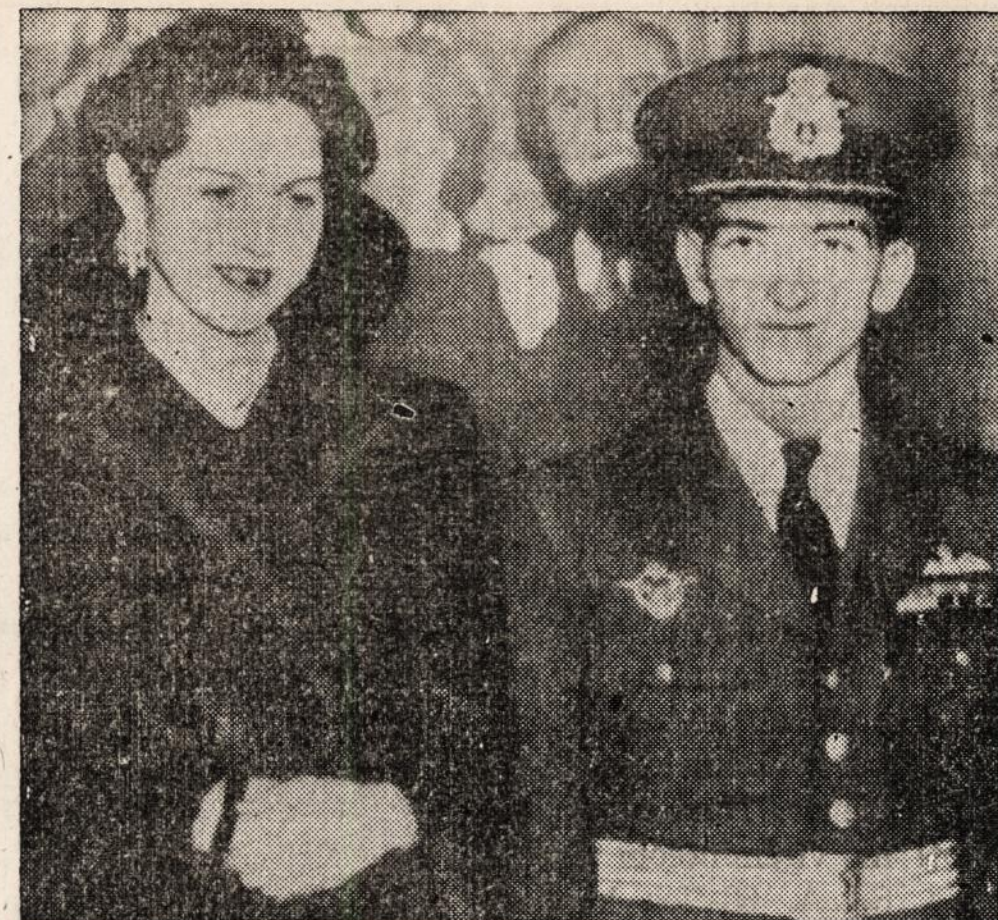
Į žinomo kolumnisto Samuel Grafton prikišimą karius sudrumsto galvojimo atsiliepė "Courier-Journal" laikraštėje (Louisville, Ky.) vienas karys, kuris pasirašo "American Soldier".

Tas karys sako, jog Amerikos kareiviai yra mokomi, kad tarp gero ir blogo yra aiškus skirtumas. Bet jeigu taip, sako jis, tai kodėl yra smerkami vokiečiai už Austrijos, Čekoslovakijos, Norvegijos ir kitų kraštų užėmimą, o tuo pačiu metu bandoma pateisinti rusus už įsiveržimą į Lenkiją, Latviją, Estiją, Lietuvą ir Suomiją?

Toliau tas karys nori žinoti, kodėl norvegai yra laikomi herojais už tai, kad jie priešinosi agresoriams naciams, o suomiai yra smerkami už tai, kad jie priešinosi agresoriams rusams?

Pasirodo, kad karių protavimas yra mažiau sudrumstas, negu, pavyzdžiui, to paties Graftono, kuris pasižymi tuo, jog vartoja dvejoją mastą: už tuos pačius nusikaltimus vienus jis griežtai pasmerkia, o kitus stengiasi "nubaltinti", atseit, išteisinti.

—Hitleris pasiuntė Mussoliniui sveikinimo telegramą 25 metų fašizmo sukaktuvių progą.

Jugoslavijos karaliaus Petro II vedybos Londone. Jis vedė Graikijos princesę Aleksandrą.

Prof. P. LEONAS

VIDURAMŽIŲ EUROPOS GYVENTOJŲ ETIKA IR TEISĖS

Sekantios epochos esminiams etikos ir teisės požymiams charakterizuoti aš imu tiksliai Viduramžių meto-europiečių gyvenimą, nes jie, krikščionišką tikybą priėmę, pavidarė kultūros ir civilizacijos progreso kūrėjai.

Kadangi socialiniai reiškiniai labai palengvai evoliucionuoja, tai, kaip jau buvo pastebėta, pirmesnėje epochoje randa vėlesnės epochos esminių požymių užuomazgos, o taip pat vėlesnėje epochoje randa pirmesnės epochos esminių reiškinų likučiai, pergyvenimai.

Pav., žmonos pirkimas yra randamas ne tik laukinėse tautose, bet ir tautose, kurios yra pasiekusios ne žemo kultūros laipsnio; jis ir dabar tebepraktikuojamas daug kur rytuose, ypač Mahometo tikybos tautose.

Valstybinė forma, kuri yra vadinama tiranija, arba despotija ir kurios esminis požymis yra tai, kad kraštą valdo vienas amuo savo nuožiūra, nesilaikydami anksčiau išleistų įstatymų, o jei ir leidžia įstatymus, tai tik tuomet ir tokius, kokius jisai nori, buvo dažnas reiškinys pirmoje epochoje, bet jis kaiku atgija net mūsų laikais. Ir t. t.

Ryškiausi viduramžių požymiai mūsų temos atžvilgiu yra šie: krikščionybės plitimas ir platinimas ir luominė visuomenės santvarka.

Krikščionybė buvo platinama daugiausia kardu ir ugnimi; tokį tos tikybos platinimą vėliausiai esame patyrę mes, lietuviai, iš kryžiuočių pusės. Valstybė, susijungusi su bažnyčia, padėjo pastarajai kovoti su tikybos priešiniškais žiauriausiomis baudmėmis. Kai katalikų tikybos tarpe įvyko skilimas, reformacija, įvyko eilė karų dėl tikybos, kurių vienas gavo net 30 metų vardą, nes taip ilgai jis tęsėsi. Valstybės savo vidų naikino atskaldinus; kartais net masiniai juos naikino, kaip tai rodo Baltramiejaus nakties įvykis Prancūzijoje. Hugenotai buvo išžudyti, arba priversti bėgti iš savo tėvynės Prancūzijos. Ispanijoje buvo išnaikinti arba išvaryti maurai. Nors šie įvykiai buvo tais laikais, kurie istorijoje yra vadinami naujaisiais laikais, bet aš čia kalbu apie juos, viena, dėlto, kad persekiojimai dėl tikybos yra viduramžių požymiai, antra, dėlto, kad kaip sakiau, vienos epochos reiškiniai dar vyksta ir kitose epochoje.

Žlungant Graikijos ir Romos kultūrai, žmonių buvo laukta išgelbėjimo iš šio žemiško gyvenimo negerumų: iš skurdo ir nelaimių. Tačiau to nesulaukta, ir krikščioniška visuomenė nukreipė savo viltį į tikybą, į žmogaus vėles išgelbėjimą nuo pomirtinių kankinimų. Tikyba, šis grynai žmogiškas sielos reikalas, šioje epochoje buvo laikomas dalyku, tvarkomu išorinės jėgos, bažnyčios ir valstybės turimos. Didesniai dievo garbei, "ad majorem dei gloriam", buvo visaip kankinami žmonės, kurie buvo įtarti ne taip tik, kaip liepia bažnyčios dogma. Reformacijai įvykus, katalikų visuomenėje buvo sukurta ypatinga teismo forma, vadina-

ma inkvizicija, nusidėjusiems dėl tikybos teisti... Kadangi tikyba yra žmogaus minties sritis, tai dažniausia sunku ją susekti. Inkvizicinis teismas visaip kankindavo įturtuosius atskilimu nuo tikybos, reikalaujamas prisipažinti. Šitas nusikaltimo išaiškinimo būdas buvo paskiau ir valstybinio teismo vartojamas, nusikaltimams susekti. Toks baudžiamasis procesas turi mokslinę inkvizicinio proceso vardą. Dažnai visai nekaltas prisiimdamas kaltę, kad tik išsigelbėtų nuo tardymo kankinimų. Man teko matyti muziejuose tų laikų tardymo kankinamųjų įrankių rinkinius. Šiurpas ima žmogui, žiūrint į tuos žvėriškumo veiksmų pabūklus. Bausmės taip pat buvo labai žiaurios: žmogus buvo kapojamas į dalis, arba sukamas ant rato ir pan. Valstybė nepasitikėjo teisėjais: buvo nustatyta formalių įrodymų sistema: kiek liudininkų, kuriam nusikaltimui įrodyti reikia ir tt. Jeigu, pav., du melagiai prisiekę vienai palidūdavo, teisėjas privalėjo jiems tikėti ir laikyti jų liudytoją aplinkybę įrodyta. Privilegiuoto luomo asmeniui

buvo daugiau tikima, nei pras tam žmoguiui.

Visuomenė ankstybesnėje epochoje buvo pradėjusi diferencijuoti ir luomus, pirmiausia į laisvuosius ir vergus, o laisvieji ir turtingus ir neturtingus. Tačiau luominė santvarka pilnutiniai išsivystė ir suklestėjo viduramžiais. Du svarbiausieji veiksniai buvo priežastys susidaryti aukštam turtingųjų, valdančiųjų luomui: a) šeimos galva kaupė savo rankose turtus ir tie turta, jam mirus, tekdavo daugėjusios šeimos vienam, arba nedaugeliui narių, o kiti turėjo pasitenkinti maža dalimi; šie ir jų sekantių kartos sudarė žemesnįjį luomą, b) užkariautojai užgrobdavo įveiktųjų žemes ir turtus, o nugalėtojai, netekę savo turtų, virsdavo darbininkais ir tarnais. Neturtingųjų luomas, ilgainiui labai padidėjo. Krikščionybė skelbė jam kad taip dievo esą leista jei vieni yra turtingi, o kiti neturtingi, ir neturtingiesiems žadėjo laimingą pomirtinį gyvenimą. Labiausia prislėgtas buvo valstiečių luomas, žemdirbių luomas, kurio žmonės buvo baudžiauninkai. Netenka plačiai kalbėti, norint parodyti žemo etikos ir teisės požymius, vyravusius tiek ponų, tiek baudžiauninkų luome, esant šiai teisinei santvarkai. Baudžiauninkų tarpe atsiradavo vienas kitas, kuris suprasdavo savo buklės neteisėtumą, su-prasdavo, kad tai nėra dievo leista. Kartais skurdas priverdavo baudžiauninkus masiniai sukilti. Bet tos pastangos nuedavo niekais. Tobuliau susiorganizavęs aukštasis luomas, valstybės padedamas, įveikdavo maistininkus. Valstiečiai iniciatoriai žudavo savo luomui: jie arba netekdavo gyvybės, ar kitus kraštus gyventi, ir tyrliakius, kaip pav., tie, kurie Rusijoje sudarė kazokų luomą. Baudžiauninkų buklė laikui slenkant darėsi vis sunkesnė. Aukštąjį luomą sudarė bajorai ir kunigai. Bajorų ir kunigų luomai pasižymėjo išdidumu, pirmas dėsavo viešpataujantis padėties, nes jo nariai buvo valstybės valdovo pagelbininkai, o antaras dėl savo šventumo ir galios gelbėti žmonių sielas iš amžinos prapulties. Šitie du luomai varžėsi tarp savęs dėl įtakos kitiems luomams, nes buvo dar ne tik baudžiauninkų luomas, bet ir pirklių ir amatininkų luomai; gi santykiuose su kitais luomais, bajorų ir kunigų luomai rėmė vienas antrą ir todėl abu yra vadinami "ponų" luomais.

(Bus daugiau)

UŽSISAKYKITE LITHUANIAN BULLETIN

Anglų kalba redaguojamas! Išeina kas mėnuo.

Rimti politiniai editorialai visais Lietuvą liečiančiais klausimais. Daug svarbių žinių iš pirmo šaltinio apie gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir, apskritai, Pabaltij.

Lithuanian Bulletin stovi už Laisvą, Nepriklausomą ir Demokratinę Lietuvą su sostine Vilniuje ir uostu Klaipėdoje.

Dažnai duoda nemokamus priedus iš Lietuvos praeities, dabarties ir ateities. Sekantis nemokamas priedas — brošiura apie Lietuvos santykius su Vokietija.

Biuletinui talkininkauja kvalifikuoti specialistai iš viso Pabaltio.

METINĖ PRENUMERATA—\$5.00.

Užsimokėję \$20.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletinio rėmėjais (Sponsors).

Užsimokėję \$100.00 ar daugiau, bus laikomi prenumeratoriais—biuletinio garbės rėmėjais (Honorary Sponsors). Apie juos kas kart bus skelbiama spaudoje.

Čekius ar Money Orders prašoma adresuoti:

LITHUANIAN BULLETIN,
73 West 104th Street, New York, N. Y.

IS RAUDONOJO KRYŽIAUS VEIKLOS

Chicago ir apylinkėse prikaityta apie 125,000 valdžios — federalinės ir vietinės — samdinių. Jų tarpe praėjusią savaitę pradėtas vėjus rinkti aukas Raudonajam Kryžiui. Valdžios agentijos šiuo tikslu yra paskirstytos į 12 sekcijų, kurių kiekviena turi savo pirmininką. Raudonojo Kryžiaus Chicago kvota yra \$12,000,000.

Ryšium su vajumi mēras Kelly pareiškė: "Šis vėjus sukelti \$12,000,000 reikalauja daugiau pastangų, negu kuris kitas vėjus varėtas iki šiol."

Chicago Heights Raudonojo Kryžiaus sekcija praneša, kad ten skirta vėjus kvota buvo sukelta (ir daugiau negu kvota) pirmą vėjus dieną.

Iš West Chicago sekcijos Miss Helen Isherwood praneša, kad šioje sekcijoje Raudonojo Kryžiaus kvota buvo pralenkta \$5,000. Vėjus betgi ir čia varomas toliau.

Adė Schumacher praneša iš Evanstono (Chicago priemiesčio), kad šio miestelio \$140,000 kvota buvo pralenkta praėjusią savaitę \$3,000.

Daugiau negu 85 nuosimčiai visų samdinių Chicago turi Amerikos ginkluotose jėgose vieną ar daugiau giminių. Auksas Raudonajam Kryžiui reikiama teikiama pagalbos giminiams tarnaujantiems ginkluotose jėgose.

Kiek aukoti? — kai kurie kelias klausimą. Aukoti reikia kiek pajėgiama. Darbo žmonės vieni aukoja dienos uždarbį. Kiti aukoja po dolerį per dešimtį savaitę. Kiti vėl sako: reikalingas šandien aukoti Raudonajam Kryžiui yra dvigubai svarbesnis, tad reikia aukoti dvigubai, palyginus su praėjusiu auka.

Visos šalies kvota Raudonajam Kryžiui yra šimet \$200,000,000. Pranešama, kad iki praėjusios savaitės jau buvo sukelta \$103,745,538. Reikiama, pusė kvotos jau buvo pralenkta.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas
jūsų garantavimas.
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo
svaigimo, arba aptemimo, nervu-
tumo, skaudamą akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę.
Pirrenigia teisingai akinius. Visu-
ose atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodančia ma-
žiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipiana į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val.
vak. Seredomis uždarėta, o Ne-
dėlio pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinų. Kainos pigiau kaip
pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlio pagal sutartį.

DR. KARL NUKRAT

(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomi-
gai akinus už pri-
einamą kainą ir
ant lengvų išmokė-
jimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
KAKANDU KRAUTUVR

REMKITE TUS, KURIE
GARSINASI
"NAUJIENOSE"

Gėrimų Kainos Pabrangs

Ateinantį šeštadienį, balan-
džio 1 dieną, įeina galion pa-
kėlimas takų alkoholiniams gė-
rimams. Bendrai alkoholio tak-
sai iki šiol buvo \$6 galionui,
o nuo šeštadienio jie bus \$9.

Perkant degtinę kvortomis ir
puskvortėmis nesunku išskai-
čiuoti, kiek reikės pakelti jos
kainą publikai. Bet keliamas
klausimas, kaip bus su kaino-
mis degtinės šinkuojamos stik-
leliais.

Šinkuotojams leidžiama pa-
kelti kainą 1 centą alaus stik-
lui. Leidžiama pakelti vyno
stiklui kainą nuo 1 iki 3 centų
ir degtinės stiklui nuo 2 iki
4 centų.

Bet toks pakelimas sudarys
nesmagumo bizniavietėms. Tai-
gi kai kurie barų ir tavernų
savininkai planuoja pakelti kai-
ną bent degtinei 5 centus ir
duoti kostumeriams didesnę
miera.

Daržininkystės Pa- mokos Chicagoje

Ruošia Chicago švietimo Ta-
ryba, Chicago Parkų Dis-
triktas, Civilinės Apsaugos
Victory daržų departamentas
ir Valstijos Amatų Taryba.

Kursas daržininkystės pamo-
kų tiems, kurie tik pradeda šiuo
reikalu įdomauti, taipgi jau tu-
rintiems patyrimo daržininkavi-
me bus duodamas Jane Addams
namuose 1243 W. Taylor st.

Pirmutinė pamoka įvyks pir-
madienį, balandžio 3 dieną, 7:30
valandą vakaro. Pasitarimai eis
nuo 7:30 iki 9:30 valandos va-
karo. Jiems vadovaus Chicago
Parkų Distrikto sodininkystės
skyriaus štabo narys.

Į pamokas kviečiami lankyti
suaugusieji vyrai ir moters.
Mokėti nereikia.

Po šios pirmos pamokos gru-
pė rinksis kas pirmadienio va-
karą minėtu laiku. Kursas tę-
sis dešimt savaitę.

Auto Nelaimėse Chi- cagoje Žuvo 372, Sužeista 14,789

Committee on Traffic and
Public Safety praneša, kad 1943
metais Chicagoje automobilių
nelaimėse žuvo 372 žmonės, o
sužeista buvo 14,789. Daugiau
nei 38 nuosimčiai mirties ne-
laimių įvyko šeštadienio ir sek-
madienio naktimis, sako pra-
nešimas.

Vėl Tikrins Kainas Krautuvėse

Kainų Administracijos Ofi-
sas neseniai tikrino kainas pro-
duktų smulkmenių krautuvėse
Chicago ir apylinkėse. Davi-
niai gauta tokie, kad iš 12,724
krautuvų tik 3,217 pilnai pri-
silaike valdžios patvarkymų.
Ateinantį mėnesį Kainų Admi-
nistracijos Ofisas ketina dar
kartą padaryti patikrinimą.

F. J. Bagočius Lankėsi Chicagoje

Šeštadienį ir sekmadienį Chi-
cagoje lankėsi SLA presiden-
tas adv. F. J. Bagočius ir kele-
tas kitų žymių Amerikos lie-
tuvų veikėjų iš rytinių valsti-
jų kolonijų — Pennsylvanijos,
Massachusetts, New Yorko ir
iš Michigan. Jų tarpe buvo Dr.
kun. Končius, p. J. Laučka,
"Amerikos" redaktorius, ponis
Vera Kuličienė, p. Tuinyla, Dr.
Tamošaitis, p. Smailis ir kiti.

Jie čia buvo susirinkę pasi-
tarti su chigagiciais Lietuvos
sėpimo reikalais. Diskusijos
buvo labai sėkmingos ir ėjo
draugiškoje nuotaikoje.

Galima tikėtis, kad artimoji
ateity visos Amerikos lietuvių
grupės susidės į bendrą Lietu-
vai pagalbos teikimo darbą.

Mirė Advokatas Dobbs

Praėjusį penktadienį, kovo
24 dieną, mirė advokatas Anta-
nas A. Dobbs (Dubinskas). Bu-
vo 39 metų senumo. Gyveno
 adresu 7018 So. Armitage ave.,
Chicagoje.

Paliko nuliudusius tėvą Ka-
zimierą, brolių Joną, seserį Ju-
liją ir daug kitų giminių, drau-
gų ir pažįstamų.

Kunas pašarvotas A. B. Pet-
kaus koplyčioje, 6812 So. Wes-
tern avenue. Laidotuvis įvyks
rytoj, antradienį, kovo 28-tą.

Apsivedė Leitenan- tas Juozaitis

Šiomis dienomis apsivedė
leitenantas Elmer Juozaitis, la-
kunas lėktuvų vairuotojas. Su-
grįžo jis atostogų iš Chicago
po 13 mėnesių tarnybos ir mu-
šų Pietų Pacifiko frontuose.
Jisai yra sunus daktaro denti-
sto A. Juozaičio, kuris turi ofi-
są Bridgeporte, So. Halsted
gatvėje, prie 33 gatvės.

Chicagoje, St. Adrian's baž-
nyčioje, leitenantas Juozaitis
apsivedė su panele Lorraine
Sullivan, 21 metų, 7031 South
Campbell avenue. Dr. Juozaitis
ir šeima gyvena adresu 6634 S.
Campbell avenue.

Jaunavedžiai išvyko vedybų
kelionei į Atlantic City. Pralei-
dus čia porą savaitę, leitenan-
tas Elmer Juozaitis grįš vėl į
tarnybą.

Areštavo Grupę Mo- kinių, Kaltiną Nusi- žengimu Moralybei

Elgin mieste, Illinois valsti-
joje, yra suimtos keturios mer-
gaitės, aukštosios mokyklos
auklėtinės, ir vienas vaikas,
taipgi aukštosios mokyklos mo-
kinis. Jie kaltinami "laisvą
meilę" praktikavę.

Areštuoti buvo kiti trys vai-
kai, ir aukštosios mokyklos auk-
lėtiniai. Jie paleisti, kai buvo
uždėta jiems \$3,500 bondsų.

Vaikai ir mergaitės važinė-
ję automobiliais ir mašinose
nepadoriai elgėsi. Jie susirink-
davę savo tėvų namuose, kai
tėvų namie nebudavo. Kaltini-
mai yra, kad jie pasirinkdavo
ir kitokias vietas išdykavimui.

Susivienijimo ir SLA 301 kp. reikalai

CICERO. — S.L.A. 301 ku-
pa turėjo savo mėnesinį susi-
inkimą pirmadienio vakare Sha-
meto svetainėje. Narių atsilan-
kė vidutiniai. Kai kurie tikėjo-
si, kad bus balsavimas centro
valdybos, mat, yra gavę per
paštą bilotą ir laišką su agi-
tacija už p. Laukaitį. Nomina-
cijos perėjo gana ramiai, o dėl
tikrų rinkimų jau eina judė-
jimas. Taip ir reikia. Agitacija
reikalinga, bet tik švarioj for-
moj.

Prieš dabartinius viršininkus,
kurie daugiausia balsų surinko
nominacijose ir stovį pirmoj
vieto bilote, jokių užmetimų
nėra. S.L.A. reikalus jie suga-
biai tvarko, ir nėra abejonės,
kad jie visi bus išrinkti ir sei-
mo patvirtinti, kaip kitados,
taip ir dabar.

Yra nenuoramų. Ministeris
Kubilius neapkenčia F. J. Ba-
gočiaus, na, ir pyškina laiškus
su labai silpnais užmetimais.
S.L.A. nariai ir plati lietuviška
visuomenė gerai pažįsta F. J.
Bagočiaus darbus lietuviškoj
dirvoj. Garbė organizacijai tu-
rėti tokį prezidentą. O mini-
sterio Kubiliaus priekaištai silp-
ni. Rimti S.L.A. nariai nekreips
domės į juos.

Balsavimas balandžio mėnesį

Balandžio mėnesio susirinki-
me bus atlikti balsavimai ir ap-
tarta kelis delegatus siųsime
Seiman. Nes seimas yra svar-
biausias S.L.A. reikaluose. Nu-
tarimai, patvarkymai nėra pa-
mainomi. Kiekviena kuopa tu-
rėtų siųsti nors vieną delega-
tą, bet delegatas turi būti ne
politikierius vėjo gaudytojas, o
Susivienijimui atsidavęs, stovis
už narių interesus.

Jau kuris laikas kaip eina ta-
rimai apie senuosius narius ir
iš viso atrodo, kad įvyks pa-
tvarkymas ir ta senoji gvardija
liks nuskriausta — siaurai žiu-
rint. Tačiau žiurint ir taikan-
tis prie aplinkybių, patapti pil-
nateise milijoninio turto orga-
niacija reformos yra neišven-
giamos, ir šis Seimas tą reika-
lą spres. Tad reikalinga rimtų
senų delegatų. Bet momentas
blogas: karo stovis, visi užim-
ti darbais. Seimas susidės di-
džioj iš moterų, o moterų
yra gabių, tad nėr ko bijoti.

— Kuopos organizatorius.

Numato Mažai Balsų Primary Rinkimuose

Balandžio 11 dieną Chicagoje
ir Illinois valstijoje įvyks Pri-
mary rinkimai — nominacijų
balsavimai. Taip republikonų,
taip demokratų partija ragina
balsuotojus skaitlingai balsuo-
ti. Suprantama, partijoms svar-
bu parodyti, kad jų kandidatai
gavo daug balsų.

Bet statomi ir vienos ir ki-
tos partijos kandidatai, kuriuos
užgyrė bosai, neturi faktinai
opozicijos. Kadangi iš anksto
numatoma, jogei jų kandidatu-
ra yra užtikrinta, tai publikos
dėmesis nominacijų balsavi-
mais menkas. Todėl taip demo-
kratai, kaip republikonai pri-
pažįsta, kad ateinantieji nomi-
nacijų balsavimai parodys ma-
žą paduotų balsų skaičių.

ENGLISH COLUMN

OREGON JOURNAL,
Portland, Oregon, March 9, 1944

SPURNS THE "SWASTIKA TAG"

GLADSTONE, March 5.—To
the Editor. — I thoroughly re-
sented the editorial assertion in
The Journal of February 24
that the swastika is the identi-
fication tag of us who look
with askance at Russia, and
who are opposed to the supine
and cowardly appeasement of
Russia at the expense of Fin-
land and Poland and the Baltic
states. You ask us to accept
the proof of Russia's good
faith. But that proof is non-
existent. The only "proofs" you
cited were that Russia is go-
ing to great lengths of pro-
paganda, including movies, "to
show that the Russians are fine
folk," and that Stalin has com-
mitted Russia to fight Ger-
many to the finish. That is no
proof that Russia is anything
less than we considered her to
be before Germany attacked
her. That she has not changed
is plainly shown by Stalin's at-
titude toward Poland and Fin-
land.

We are no more Nazis be-
cause we oppose being gullible
about Russia than you are Com-
munist because you are gullible
about Russia, and our identifi-
cation tag is no more the swa-
stika than yours is the sickle-
and-hammer.

Paul S. Whitcomb.

SPORTAS

Šiandien risis "Angelas"

Madison A. C. Arenoje, 4721
W. Madison St., šiandien risis
išgarsėjęs "Angelas", kuris pa-
sižymi ne tik savo baisumu,
bet ir savo jėga bei mokėjimu
ristis. Apie jį kaip apie gerą
ristiką liudija tas faktas, jog
Chicagoje jį dar niekas neįvei-
kė. Risis jis su Rudy Hoffman,
kuris pasižymi visokiais trik-
sais. Be to, bus keturios poros
kitų ristikų.

"Drapiežnas dzukas" pralaimėjo

Kovo 24 d. Dariaus-Girėno
svetainėje pagaliau įvyko Po-
žėlos — Bancevičiaus ristinės.
Bancevičius liko nugalėtas, —
Požėla įveikė jį po 28 minučių.
"Dabar įsitikinau", sako dzu-
kas, "kad Požėla geresnis. Well,
Bancevičių garbę atlaikys mano
sunus, kai grįš iš armijos".

— Nešauks kariuomenės ge-
ležinkelių tarnyboj esančių vy-
rų.

Chicagoj jaučiamas truku-
mas darbininkų. Tai trukdo ka-
ro darbus. Bet karo darbai truk-
domi ir kitaip. Apskaičiuojama,
kad 23,000,000 darbo valandų
pragaišta kas mėnesį dėl to, jo-
gei tie ar kiti darbininkai ne-
atsilanko reguliariai į darbą.

OFFICE OF COUNTY CLERK OF COOK COUNTY, ILLINOIS

STATE OF ILLINOIS)
COUNTY OF COOK) SS

Sekas įstatymų straipsnį 7, sek-
ciją 18, Primary Election Law of
Illinois, aš čia pareiškiu, kad spal-
vos popierių bus vartojama prima-
ry balotams skirtingų partijų Pri-
mary rinkimuose, kuriuos įvyks
County of Cook sekamuose miestie-
tuose ir miesteliuose: Berwyn, Chi-
cago, Chicago Heights ir Harvey,
Town of Cicero ir miesteliai Elm-
wood Park, Morton Grove, Skokie,
Summit ir Stickney, įvyks antra-
dienį, balandžio 11, 1944, bus se-
kamos spalvos:

DEMOKRATŲ PARTIJOS — ŽALIA
REPUBLICONŲ
PARTIJOS — — — RUSVA

ŠIUO LIUDIJU, pasirašau ir
priedu antspaudu County
of Cook, kovo 27 dieną 1944
metų.

MICHAEL J. FLYNN
County Clerk of
Cook County, Illinois
(SEAL)

PAPUOŠKITE SAVO NAMUS

Mes turime pirmos rūšies pilną pasirinkimą sieninių po-
pierių ir įvairiausių malevų. Atvykite pas mus.

S. HELMAN PAINT STORE
1411 SOUTH HALSTED STREET
Tel. CANAL 5063

NAUJIENŲ

ISKILMINGAS JUBILIEJINIS 30 METŲ SUKAKTUVIŲ

KONCERTAS

SOKOL
SALEJ
2337 S. Kedzie Ave.

Sekmadienį,
Balandžio
23, 1944

KONCERTO PROGRAMA BUS ĮVAIRI, ĮDOMI IR GRAŽI. PO
KONCERTO BUS VAIŠĖS, ŠOKIAI IR PASIKALBĖJIMAI.
Pradžia 3:30 popiet. Įžanga asmeniui: \$1.00, taksų 20c. viso \$1.20

RACIONAVIMO KALENDORIUS

Raudonosios stemplos mėšai A8, B8 ir C8 (ketvirtoj racionavimo knygelėje) geros iki gegužės mėn. 20 dienos.

Raudonosios stemplos D8, E8 ir F8 (ketvirtoj knygelėje) i-čio gėjon sekmadienį ir bus geros iki gegužės 20 d.

Mėlynosios stemplos proce-suotam maistui A8, B8, C8, D8 ir E8 (ketvirtoj racionavimo knygelėje) geros iki gegužės mėn. 20 dienos.

Kurenamo aliejaus kuponai 4 ir 5 geri iki rugsėjo 30 d.

11A gasolino kuponai geri iki birželio 21 d.

B2, B3 ir C3 gasolino kupoi geri kiekvienas penkiems galionams per tris mėnesius nuo to laiko, kai jie įėjo galion.

Batams stėmos 18 (pirmoj racionavimui knygelėje) galia pasibaigs balandžio 30 d.

Aeroplano stempas No. 1 (trečioj racionavimo knygelėje) yra galioje dabar ir pasilieka gera neribotam laikui.

Stempas No. 30, gera penkiems svarams cukraus, gera dabar ir pasilieka galioj neribotą laiką.

Stempas No. 40, gera penkiems svarams cukraus kenavi-mui, yra gera dabar ir pasilieka galioje neribotą laiką.

Penki Nubausti Kalėjimu Už Špionažą

Praėjusį šeštadienį Detroito, Michigan, buvo nuteisti penki asmenys kalėjiman ryšium su iškeltu jiems špionažo kaltini-mu.

Miss Grace Buchanan-Dineen buvo įtariama teisme kaip teisi-amųjų vadas. Jai paskirta bausmė kalėti 12 metų. Kitai moteriškai, būtent Theresai Pehrens, paskirta bausmė ka-lėti 20 metų. Moteris, išgirdusi sprendimą, apalpo.

Poniai Emma Elise Leon-hardt paskirta penki metai ka-lėti, jos vyrui Carl John W. Leonhardtui 10 metų, ir Wal-terui Joseph Abt'ui 10 metų kalėti.

2 Metų Mergaitė Turėjo Giliukį

Ponia Lois Decker, 1536 E. 74th street, stumė per Stony Island gatvę vežimėlį, kuriame buvo jos dvejų metų duklė Ju-dith. Pravažiuojantis automobi-lis, vairuojamas Gustav Lund-marko, 1518 Balmoral, užgavo vežimėlį taip smarkiai, kad mergaitė buvo išmesta iš jo ir nublokšta 15 pėdų.

Mergaitė betgi išliko gyva ir nesužeista. Automobilio vairuo-tojas buvo areštuotas.

Gubernatorius Green Ragina Rinkti Popierius

Illinois valstijos gubernato-rius Green išleido atsisaukimą į Illinois gyventojus atliekamų popierių rinkimo reikalui.

Karui tęsiantis, sako guber-natorius Green, reikalas popie-rio karo pastangoms plečiasi. Reikalas yra nepaliaujamas ir būtinas.

Daugelis Illinois bendrijų jau prisideda prie viso krašto pa-stangų rinkti atliekamus popie-rius, bet daug kas dar galima tuo atžvilgiu padaryti. Kaip gubernatorius ir Illinois Karo Tarybos Pirmininkas, aš ragi-nu visus piliečius padėti šioms pastangoms. Jeigu žmonės pil-nai suprast reikalą, tai aš ne-abejoju, kad jų atsiliepimas į

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkių

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkių

KELLOGG SWITCHBOARD & SUPPLY COMPANY REIKALAUJA DŽENITORIŲ IR DŽENITORKŲ

GERA MOKESTIS PRADŽIOJE
GERIAUSIOS DARBO SĄLYGOS

Isteigta nuo 1897

Per 47 metus išdirbinėtojai aukštos
rūšies Telefonų Įrengimų

6650 S. CICERO AVENUE

paraginimą bus vienbalsis ir
nuoširdus.

Mes atlikome daug sunkių dalykų, sako gubernatorius Dwight H. Green, aš esu tik-ras, kad nepasilikime nė šio-se patriotinėse pastangose.

Mėras Kelly Paskel- bė Balandžio 6-tą Kaip Armijos Dieną

Chicago's mėras Edward J. Kelly išleido proklamaciją, ku-rioj paskelbė ketvirtadienį, ba-landžio 6-tą, kaip Armijos Dieną Chicagoje.

Tuo tikslu, sako proklamaci-ja, bus rengiamos atatinamos programos minėta dieną. Mėras Kelly ragina piliečius parodyti savo patriotizmą, dalyvaujant programose. Be to, jis ragina iškelti Amerikos vėliavą prie visų viešųjų trobesių ir priva-čių gyvenamųjų namų.

Pakeitė Vietas 16 Policijos Kapitonų

Praėjusį šeštadienį, kovo 25-tą, policijos komisisionius All-man išleido patvarkymą, pagal kurį buvo pakeistos tarnybos vietos šešiolikos Chicago's poli-cijos kapitonų. Į tą skaičių ka-pitonų įeina aštuoni, kurie bu-vo suspenduoti ryšium su gem-blieriavimo tyrinėjimu.

Teismo įsakymu jie buvo su-grąžinti tarnybon. Kiti aštuoni kapitonai perkelti iš vienu stočių į kitas.

Pasiūsta į kitas stotis taip-gi trylika policijos leitenantų, penki seržantai ir 22 paprasti policininkai.

Bet svarbiausias pakeitimas buvo šis: detektyvų viršininkas John L. Sullivan atšauktas ir padarytas paprastu policijos kapitonu. Detektyvų viršininku paskirtas jo buvęs padėjėjas Walter Storms.

Moterims Kariuome- nėje Pažymėjimai

Dabartiniu laiku tarnaujan-čių armijoj moterų uniformo-se galima pastebėti raudonos ir baltos juostelės. Tai yra žen-klai medalių už gerą elgesį tar-nyboje.

16 Chicagiečių Sužeista Italijos Fronte

Karo Departamentas sekma-dienį paskelbė vardus 16 Ame-rikos karių, kilusių iš Chicago's ir apylinkės, kurie buvo sužeis-ti Italijos fronto. Aiškiai lie-žuviškų pavardžių sąrašo ne-matyti.

TIKRAI GERI DARBAI

GERA MOKESTIS
Nuolat darbas dabar ir po karo.
Patyrusių ir nepatyrusių.
Aukščiausios pirmenybės apsigyni-mo darbai.

ASSEMBLERS
VYRU IR MOTERU
TOOL AND DIE MAKERS
PUNCH PRESS OPERATORS.
Visi fiziškai nesveikuoją
asmenys čia gali dirbti
lengva darba.

MALONIOS DARBO SĄLYGOS
BADGER TOOL AND
MFG. COMPANY
1501 W. Polk St.
CANAL 8490.

REIKIA VYRO seno arba jauno,
pakuoti drabužius, \$35.00 į savaitę,
5 dienų savaitę. Nuolat darbas.
Taipgi reikia merginų—60c į va-landą pradžioje. Atsiskaitė 3001
W. 51st St. STEVENS LAUNDRY.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam ir mainom
namus, lotus, farmas ir biiznius.
Turime didelį pasirinkimą namų
pirtų už cash arba mainais. Norin-ti pirti ar mainyti, dėl greitesnio
patarnavimo šaukite:
PAUL M. SMITH & CO.

REAL ESTATE—LOANS
—INSURANCE
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 1001
(Po 6:00 P. M. šaukite
VIRGINIA 1662)

SOUTH SIDE BARGENAL
Visi muriniai — 6 flatu garų šil-domi: renda \$3.600—\$17.500
4 fl. geru, Marq. Manor, —\$16.500
—3 po 5, pečių šilima—\$7.500—5
kamb. bungalow, garažas—\$6.750.
Ir taipgi didelės pasirinkimas namų
Z. S. MICKEVICH
2506 W. 59th St. REPublic 7731

2 METU SENUMO namas, 4 unit
dori namai. Priims puse cash. Pi-giai. William Glow, 450 E. 130th St.

3 AUKŠTŲ murinis namas 3—6½,
1½ aukšto murinis ant stulpų už-pakaly. 14—ris. 1110 N. Francisco
Ave. Pajamų \$175.00 į mėnesį.
Emil E. Fick, 4459 N. Parkside Av.

2 FLATU MEDINIS: 4—4, 2 ka-rų
garažas, beismantas. 1910 Day-ton St. LINcoln 7534.

SAVININKAS PARDUODA —
Bargenas, 2 aukštų murinis namas,
2—4-ris. 1 krautuvė ir 4 kamba-riai. Karštu vandeniu šildomas,
stokeris, 2 karų garažas. Lotas 30x-147. Pajamų \$1,820.00. Atsiskaitė,
arba rašvite 405 Ogden Ave.,
Downer Grove, Phone 1457 W.

6 APARTAMENTU MURINIS PO
6 KAMBARIUS. Šis puikus apart-mentas yra geriausiam stovui. Di-delis lotas, 2 karų garažas. Visi di-deli kambariai. Karštu vandeniu
šildomas, stokeris. Pečiai ir refri-geratorius. Art 71st ir Artesian.
Puikusias pirkinyv už \$12,500. Pa-saukite PLAZA 8855.

2 FLATU MURINIS namas, 5—6
kambarių, 2 farnasai, 2 karų ga-ražas, 40 rėdų lotas, arti 67th ir
Racine, Pajamų \$1020.00. Išmokėji-mais. Kaina \$8.500. Telefonas—
DEARBORN 7373.

MURINIS 12 FLATU ir 2 krau-tuvės. Pijai. 5516-18 So. Halsted
St. Atsiskaitė 2217 W. 50th Pl.

Pirkite tose krautuvėse, ku-riuos garsinasi "NAUJIENOSE"

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKIA

DŽENITORKŲ

VALYMO

DARBAS

MOTERIMS

TARP 50 METU SENUMO
IR JAUNESNEMS.

VALANDOS:
5:30 popiet iki 12:00 nakties.

KARINĖ INDUSTRIJA.

Dining Room Darbininkėms
uniformos parupintos ir
VALGIS DYKAI.

Nuo 20 iki 50 metų amžiaus.
Dienų, vakarų arba naktų
darbo valandos.

ATSISAUKITE:

ILLINOIS BELL
TELEPHONE
COMPANY

Employment Office Moterims
STREET FLOOR
309 W. Washington St.
CHICAGO.

Pirmadienį iki Penktadienio,
nuo 8:30 ryto iki 5 po pietų.

MERGINU IR
MOTERU
ŠVARUS
DIRBTUVĖS
DARBAS

Amžius 18—50 metų

BUTINA
INDUSTRIJA

Mokestis pradžioje

60c į valandą

su 5c pakėlimu dviejų

savaičių pabaigoje.

5c premium rate už

antrą ir trečią šiftą

Mes galime priimti

ir nepilietes moteris

Dykai ligininės ir apdraudos

planas.

Atsiskaitė i

EMPLOYMENT OFFICE

8:30 ryto iki 4:30 po pietų

NUO PIRMADIENIO IKI

SEŠTADIENIO

CASPERS TIN

PLATE CO.

4100 W. 42nd Pl.

REIKIA MOTERŲ

Darbas

100%

KARINĖJE

DIRBTUVĖJE

6 dienų savaitę.

Laikas ir pusė už virš

40 valandų darbo.

2310 S. PAULINA

Reikia Operatorių

Prie odinių darbų. Reikia turėti
nors kiek patyrimo prie jėgos sui-
vamų mašinų.

NUOLAT DARBAS
GERA MOKESTIS.

Charles F. Clark, Inc.

1403 W. CONGRESS

MERGINU ARBA vidutinio am-
žiaus moterų dirbti ligininės kal-
bykloje. Geros valandos, aplinka ir
mokestis. West Suburban Hospital
518 North Austin Blvd. Oak Park.

REIKIA MERGINŲ. Lengvas su-
dėstymo darbas. Nuolat, 60c į va-
landą. Moderniškas trobesys, arti
Northside C. H. MILLER, 155 E.
Superior St.

INDU PLOVEJOS IR
VALYTOJOS.

Kambarys, valgis ir gera mokestis.
Maloni aplinka. Pinel Sanitarium,
741 Diversey.

REIKALINGA MOTERIS
Pagalbėti kapkykloje, vedusi arba
ne. \$30.00 į savaitę, nuo 7:30 ryto
iki 3:30 po pietų. Turi kalbėti ang-
liškai. Puikiasia proga išmokyti
biznio.

2058 W. CERMAK ROAD.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MOTERŲ VIRŠ 40

PAGEIDAUJAMA VEDUSIŲ

DIREKTE APSIGYNYMO

DARBA DIENOMIS.

Prisidėkite savo darbu prie karo

pastangų. Mokešime gėra alga, kol

nokysitės amato, kuris bus laba-

reikalingas po karo.

MUMS REIKIA:

PUNCH PRESS OPERATORŲ

DRILL PRESS OPERATORŲ

POLISHERS

Atsiskaitė:

1742 WALNUT ST.

STENOGRAPHER

100%

KARINĖ

DIRBTUVĖ

Laikas ir pusė už virš

40 valandų

darbo.

2310 S. PAULINA

Siuvamų Mašinų

OPERATORŲ

ir Inspektorių

PATYRUSIŲ IR

NEPATYRUSIŲ

MOTERŲ SUKNELES

GERA MOKESTIS

BONUS.

Šviesi, Oringa Dirbtuvė.

SMOLER BROTHERS

2300 WABANSIA AVE.

SWITCHBOARD OPERATOR

Reikės darviti truputį short hand

ir typing. Klauskite Mr. Dubisky,

BRUNSWICK 3676.

BOYNTON AND CO.

1725 N. BOSWORTH AVE.

REIKALINGA APYSENĖ mote-
ris prižiūrėti invalida. Nėra stubos

darbo. Buti čia arba namie. Gera

mokestis. CANAL 2865.

PATYRUSIŲ

OPERATORŲ

ir hem stitchers—šilkto chiffon suk-
nelės. Gera mokestis. Nuolat darbas

ESTELLE DRESS CO.

1407 W. JACKSON.

REIKIA TARNAIČIŲ

Aukščiausią mokestis. Pilna apd-
rauda—gyvybės, sveikatos, nelai-
mių, ligininė. Draugiškos darbo są-
lygos. Nuolat darbas.

DEL PRADO HOTEL

5307 Hyde Park Blvd.

Miss Noonan.

REIKIA MOTERŲ

Pastovus darbas džentorkoms ir

matronoms vidurmišcio Banko

trobesv. Nereikia plauti. Gera alga.

EMPLOYMENT OFFICE.

164 W. Jackson Blvd.

VIRĖJOS, BENDRAS namų dar-
bas. 3 šeimose 16 kambarių apart-
mentas. Nėra skalbimo. Savas kam-
barys, maudynė, radio. Uniformos

paruoštos, \$20 į savaitę. Draugiški

namai. Box 2806, 1739 So. Halsted

Street.

MOTERŲ IR MERGINŲ

Lengvas dirbtuvės darbas. Patvri-

mo nereikia. Nuolat pastovus dar-

bas ir amatas. Gera mokestis, virš-

laikis.

P. F. PETTIPONE and CO.,

27-31 No. Desplaines St.

MOTERŲ VIRŠ 40 METŲ

Sveriančių virš 200 svarų. Pagei-

dauame vedusi. Darbas dirbtuvė-

je, kuri gamina karinius produktus.

Patyrimas nereikalingas. Dienų

darbas. Atsiskaitė tuojaus.

1724 WALNUT ST.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARSIDUODA SUMMER resort

22 kambarių hotelis ir 3 didelės

cottages. 5 akrai žemės prie Paw

Paw Lake. Viskas gražiai ir moder-

niskai įrengta. Parduosiu prieina-

mai. Šaukite:

Tel. CEDARCREST 4570.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

MICHIGAN

99 AKRAI EKST